

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање

**ИНФОРМАТОР О РАДУ
РЕПУБЛИЧКОГ ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО И
ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ**

2007-2022.

САДРЖАЈ

II	<u>Основни подаци о Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање</u>	<u>3</u>
III	<u>Организациона структура Фонда</u>	<u>3</u>
IV	<u>Старешине Фонда</u>	<u>10</u>
V	<u>Правила у вези с јавношћу рада</u>	<u>12</u>
VI	<u>Најчешће тражене информације од јавног значаја</u>	<u>12</u>
VII	<u>Надлежности, овлашћења и обавезе</u>	<u>13</u>
VIII	<u>Поступања у оквиру надлежности, овлашћења и обавеза</u>	<u>18</u>
IX	<u>Прописи</u>	<u>19</u>
X	<u>Права која грађани остварују у Фонду</u>	<u>19</u>
XI	<u>Поступак остваривања права</u>	<u>25</u>
XII	<u>Подаци о пруженим услугама корисницима права</u>	<u>27</u>
XIII	<u>Приходи и расходи Фонда</u>	<u>41</u>
XIV	<u>Јавне набавке</u>	<u>42</u>
XV	<u>Подаци о државној помоћи</u>	<u>43</u>
XVI	<u>Подаци о исплаћеним платама, зарадама и другим примањима</u>	<u>43</u>
XVII	<u>Средства за рад</u>	<u>44</u>
XVIII	<u>Чување носача информација</u>	<u>44</u>
XIX	<u>Врсте информација у поседу</u>	<u>45</u>
XX	<u>Информације којима Фонд омогућава приступ</u>	<u>45</u>
XXI	<u>Информације о подношењу захтева за приступ информацијама</u>	<u>45</u>

II Основни подаци о Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање

РЕПУБЛИЧКИ ФОНД ЗА ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ

Адреса: Др Александра Костића 9, 11000 Београд

Телефон: 011-206-1000

Матични број: 17715780

ПИБ: 105356542

Шифра делатности: 75300

Текући рачун: 840-1652-22

Шифра директног буџетског корисника: 95200

Контакт мејл: proffice@pio.rs

За тачност података одговорно лице: Драгана Калиновић, директор Фонда

Информатор први пут објављен априла 2007. године на сајту Фонда www.pio.rs

Ажуриран октобар 2022. године

Увид у Информатор и преузимање електронске копије на сајту Фонда <https://www.pio.rs/sr/informator>

III Организациона структура Фонда

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање основан је Законом о пензијском и инвалидском осигурању, ради остваривања права из пензијског и инвалидског осигурања и исплате ових права. Фонд је правно лице са статусом организације за обавезно социјално осигурање, са правима и обавезама утврђеним Законом и Статутом.

Број и структура запослених у Фонду

У Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање укупно је систематизовано 3.128 радних места. На дан 30. септембра 2022. године на неодређено време запослено је 2.599 радника, од чега 1.343 има високу, 403 вишу, 830 запослених има средњу школу и 23 осталих. Овом броју требало би додати и 381 радника који су ангажовани на одређено време.

Расходи за запослене у 2021. години учествују у укупно извршеним расходима и издацима Фонда са 0,55%.

Делатност Фонда

Фонд: осигурава на пензијско и инвалидско осигурање сва лица која су по Закону обавезно осигурана и која су се укључила у ово осигурање; утврђује основице за плаћање доприноса у складу са Законом; обезбеђује наменско и економично коришћење средстава, ствара резерве за осигурање и стара се о увећању средстава на економским основама; обезбеђује непосредно, ефикасно, рационално и законито остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања и организује обављање послова за спровођење осигурања; врши контролу пријављивања на осигурање, као и контролу свих података од значаја за стицање, коришћење и престанак права; организује и спроводи пензијско и инвалидско осигурање, у складу са Законом; исплаћује пензије, накнаде и друге принадлежности; обавља друге послове у складу са Законом и Статутом Фонда.

На дан 30.06.2022. године у Фонду је обавезно осигурано 2.766.034 осигураника (запослених 2.326.728, самосталних делатности 341.782, а пољопривредника 97.524).

Корисника пензија по свим основама 30.09.2022. године је 1.649.480 (из категорије запослених 1.398.551, самосталних делатности 106.460, а пољопривредних пензионера је 144.469). По врсти права посматрано, старосних пензионера је 1.075.671 и у укупном броју пензионера учествују са 65,2%, инвалидских је 242.251 и у укупном броју учествују са 14,7%, а породичних је 331.558 и у укупном броју пензионера учествују са 20,1%. Просечна пензија за све категорије осигурања и све врсте права за март 2022. године износи 30.952 динара.

Ради рационалног и успешног обављања делатности Фонда, као и доступности остваривања права из пензијског и инвалидског осигурања свим осигураним особама, у Фонду су, на функционалном и територијалном принципу, образоване организационе јединице: Дирекција Фонда са седиштем у Београду, Служба Дирекције Фонда са седиштем у Приштини, Покрајински фонд са седиштем у Новом Саду, 35 филијала, 13 служби филијала и 122 испоставе.

1. Дирекција Фонда

Драгана Калиновић, директор Фонда
Др Александра Костића 9
11000 Београд

Др Александар Милошевић, заменик директора
Реља Огњеновић, заменик директора
Владета Костић, помоћник директора
Лука Ракочевић, помоћник директора

Директор Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање истовремено је и директор Дирекције Фонда.

Кабинет директора Фонда – директор Фонда, заменици директора Фонда, помоћници директора Фонда, саветници директора Фонда административна подршка.

Сектор за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања – обезбеђује јединствену примену прописа о пензијском и инвалидском осигурању, даје упутства ради јединствене примене прописа, решава о правима из пензијског и инвалидског осигурања у другом степену, доноси решење у првом степену када се ради о примени међународних уговора, обавља ревизију првостепених решења, води матичну евиденцију о осигураницима и корисницима права и врши друге послове прописане Законом и Статутом Фонда.

Директор Сектора Владимир Станковић

Сектор за медицинско вештачење – обезбеђује јединствену примену критеријума за оцену радне способности, стара се о ажурности послова вештачења на подручју Фонда, обавља вештачење о радној способности, телесном оштећењу, потреби за негом и помоћи и другим чињеницама од значаја за права из пензијског и инвалидског осигурања, обавља вештачење по међународним уговорима, обавља послове функционалне дијагностике и друге послове.

Директор Сектора др Љиљана Митровић

Сектор за финансијске послове – обавља послове финансијског пословања Фонда, у сарадњи са Покрајинским фондом, припрема предлог финансијског плана, израђује извештаје, анализе и информације о финансијском пословању Фонда, врши статистичка и друга истраживања, исплату пензија, пренос средстава пословним банкама, Покрајинском фонду, Служби Дирекције Фонда са седиштем у Приштини и филијалама и обавља остале послове.

Директор Сектора Бојана Поповић

Сектор за правне и опште послове – заступа Фонд пред надлежним судовима у споровима за накнаду штете, у имовинско правним споровима, обавља одговарајуће опште, правне и нормативне послове Фонда и послове правног промета, припрема предлог Статута и других општих аката за органе Фонда, послове у вези са остваривањем права из радних и стамбених односа запослених у Фонду, врши препис, припрему за штампу, штампање и умножавање материјала, послове опште писарнице и курирске послове, послове техничког одржавања и одржавања чистоће пословног простора, заштите на раду, противпожарне заштите и општенародне одбране и друге послове.

Директор Сектора Вања Цуцић Јовановић

Сектор информационих технологија – обавља послове електронске обраде података за матичну евиденцију осигураника и корисника права у јединственом информационом систему, прати развој информационих технологија и предлаже инвестициона улагања за модернизацију и развој, обавља послове обрачуна и штампања првостепених решења о правима из пензијског и инвалидског осигурања преко филијала, обраду података за потребе финансијске службе Фонда, послове припреме, ажурирања, обрачуна и штампања упутница и спискова за исплату пензија, израде статистичко-аналитичких табела, микрофилмовање документације, обрачун зарада за запослене и друге послове.

Директор Сектора Машан Булатовић

Сектор за односе с јавношћу – обавља послове дистрибуције информација према јавности, одржава сарадњу с медијима, прати и унапређује квалитет услуга које се пружају грађанима, развија интерну комуникацију у Фонду, презентује Фонд на адекватан и организован начин, пружа тачне информације и развија углед Фонда у јавности, организује седнице Управног одбора, реализује контакте с јавношћу кроз Контакт центар, припрема лифлете, мерење задовољства и обавља друге послове.

Директор Сектора Јелица Тимотијевић

Сектор за интерну ревизију – обавља интерну ревизију пословних система и подсистема, програма, активности и процедура у Фонду у складу са усвојеним стратешким и годишњим планом рада, врши проверу примене закона, подзаконских аката, уговора, интерних правила и процедура, поштовања правила интерне контроле, врши оцену система интерних контрола и успешности функционисања система и процеса, даје препоруке за њихово побољшање и предузимање корективних активности, сачињава извештаје о раду, пружа саветодавне услуге из своје надлежности.

Сектор за имовинске послове, пројекте и набавке – бави се имовинско правним пословима, евиденцијом имовине и управљањем имовином, пословима заступања Фонда пред судом и пословима управљања пројектима. Сектор обавља послове прикупљања, пописа и обраде података о имовини Фонда, уписује

права на имовину у службене евиденције, води јединствене евиденције непокретности, прибавља доказе о праву совјине и праву коришћења непокретности којима Фонд располаже, обавља финансијско - материјалне послове који се односе на финансијску реализацију аката у вези са располагањем и управљањем непокретностима и обавља све остале послове који се односе на управљање имовином Фонда. Директор Сектора Марина Милошевић

2. Служба Дирекције Фонда са седиштем у Приштини

Др Игор Симић, директор
Косовска Митровица
Ослобођења б.б.
028/497-705

Служба Дирекције Фонда са седиштем у Приштини функционише по Одлуци о утврђивању привремене надлежности Службе Дирекције Фонда са седиштем у Приштини и Филијале Косовска Митровица за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања и финансијско-рачуноводствено пословање („Службени гласник РС”, број 64/21). Служба Дирекције Фонда са седиштем у Приштини: решава о правима из пензијског и инвалидског осигурања у првом степену, када се ради о примени међународних уговора о социјалном осигурању, осим када је у питању примена само међународних уговора закључених са државама које су, као републике, биле у саставу СФРЈ; припреме и израде материјала за преговоре са иностраним носиоцима социјалног осигурања; утврђивања радних места, односно послова на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем; координира рад организационих јединица Фонда на територији АП Косово и Метохија; обавља послове вештачења медицинских чињеница од значаја за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања; обезбеђује спровођење међународних уговора о социјалном осигурању; обавља послове матичне евиденције о осигураницима и корисницима права и води евиденције прописане законом; пружа стручну помоћ организационим јединицама Фонда на територији АП Косово и Метохија у вези са спровођењем пензијског и инвалидског осигурања; води евиденцију и прати наплату доприноса, са надлежним органима, размењује податке са надлежним органима о обвезницима доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, као и друге податке везане за доприносе; обавља и друге послове одређене законом, општим и другим актима Фонда.

3. Покрајински фонд

Славко Имрић, директор
Житни трг 3
21000 Нови Сад
021/487-7777

Чедомир Француски, заменик директора
Миленко Глеђа, помоћник директора
Здравка Миленковић, помоћник директора

Покрајински фонд основан је Законом о утврђивању одређених надлежности Аутономне Покрајине („Службени гласник РС”, број 99/09, 67/12 – Одлука УС и 18/20 др. закон) као организациона јединица Фонда.

Покрајински фонд: припрема и израђује материјал за преговоре са иностраним носиоцима пензијског и инвалидског осигурања; обавља послове дијагностике и провере медицинске документације; обавља послове у вези са стажом осигурања са увећаним трајањем, послове у вези са обезбеђивањем друштвеног стандарда корисника права; врши статистичка и друга истраживања у области пензијског и инвалидског осигурања; остварује сарадњу са надлежним покрајинским органом, нарочито у погледу размене података и искустава, као и са савезом пензионера и савезима синдиката образованим на нивоу Аутономне Покрајине. Директор Покрајинског фонда учествује у раду Управног одбора Републичког фонда, без права одлучивања. Директор Покрајинског фонда координира рад организационих јединица Фонда, односно филијала Фонда, образованих на територији АП Војводине; врши пријем, постављења и одлучује о правима, обавезама и одговорностима запослених у Покрајинском фонду, у складу са Законом и општим актом о унутрашњој

организацији и систематизацији послова у Фонду; предлаже директору измену општих аката Фонда; врши и друге послове у складу са Законом, Статутом, актима Управног одбора и директора Фонда. Покрајински фонд, у складу са Законом и Статутом, има подрачун преко кога се врше уплате и исплате средстава Републичког фонда на територији Аутономне Покрајине.

Филијале Фонда:

Пословну мрежу Фонда чини 35 филијала, 13 служби филијала и 122 испоставе на територији Републике Србије.

Радно време филијала с корисницима и осигураницима је сваког радног дана од 8 до 15 часова.

1. Филијала за град Београд
Служба Филијале за град Београд I: Нови Београд, Земун, Сурчин
Служба Филијале за град Београд II (у оснивању): Звездара, Палилула, Вождовац
Испоставе: Обреновац, Лазаревац, Младеновац, Гроцка, Чукарица
Иван Тодоровић, директор
Немањина 30, Београд
тел. 011/206-6000
2. Филијала Бор
Испоставе: Кладово, Мајданпек, Неготин
Милица Лакићевић, директор
Моше Пијаде 16, Бор
тел. 030/427-270
3. Филијала Ваљево
Испоставе: Уб, Лајковац, Мионица, Љиг, Осечина
Љубиша Дамњановић, директор
Проте Матеје 4, Ваљево, тел. 014/296-500
4. Филијала Врање
Испоставе: Владичин Хан, Сурдулица, Босилеград, Трговиште, Бујановац, Прешево
Срђан Декић, директор
Трг Републике 3, Врање
тел. 017/407-700
5. Филијала Зајечар
Испоставе: Бољевац, Књажевац, Сокобања
Оливера Ранђеловић, директор
Николе Пашића 32, Зајечар
тел. 019/445-200
6. Филијала Крагујевац
Испоставе: Аранђеловац, Топола, Рача, Баточина, Кнић, Лапово
Ирена Ђорђевић, директор
Лепенички булевар 9а, Крагујевац
тел. 034/336-410
7. Филијала Краљево
Испоставе: Врњачка Бања, Рашка
Биљана Барловац, директор
Војводе Путника 5, Краљево

тел. 036/304-000

8. Филијала Крушевац
Испоставе: Варварин, Трстеник, Ћићевац, Александровац, Брус
Драгана Богдановић, директор
Трг фонтане 2, Крушевац
тел. 037/414-900
9. Филијала Лесковац
Испоставе: Бојник, Лебане, Медвеђа, Власотинце, Црна Трава
Марина Манојловић, директор
Пана Ђукића б.б., Лесковац
тел. 016/200-500
10. Филијала Ниш
Служба Филијале: Алексинац
Испоставе: Сврљиг, Мeroшина, Дољевац, Гаџин Хан, Ражањ
Хаџи Иван Ђорђевић, директор
Пријездина 1, Ниш
тел. 018/506-300
11. Филијала Нови Пазар
Испоставе: Сјеница, Тутин
Мирсад Абдурахмановић, директор
28. новембра б.б., Нови Пазар
тел. 020/318-319
12. Филијала Пирот
Испоставе: Бела Паланка, Бабушница, Димитровград
Оливера Антић, директор
Српских владара 74, Пирот;
тел. 010/305-800
13. Филијала Пожаревац
Испоставе: Велико Градиште, Голубац, Мало Црниће, Жабари, Петровац, Кучево, Жагубица
Ивана Весић, директор
Трг Радомира Вујовића 1, Пожаревац
тел. 012/538-200
14. Филијала Прокупље
Испоставе: Блаце, Куршумлија, Житорађа
Никола Копривица, директор
21. Српске дивизије 49, Прокупље тел. 027/322-840
15. Филијала Смедерево
Испоставе: Смедеревска Паланка, Велика Плана
Милан Перић, директор
Трг Републике 4, Смедерево
тел. 026/633-804
16. Филијала Ужице

Испоставе: Бајина Башта, Косјерић, Пожега, Ариље, Нова Варош, Пријепоље, Прибој, Чајетина
Драган Катић, директор
Омладинска 22, Ужице
тел. 031/590-700

17. Филијала Чачак

Испоставе: Горњи Милановац, Лучани, Ивањица
Светлана Рацковић, директор
Градско шеталиште 85, Чачак
тел. 032/307-700

18. Филијала Ћуприја

Служба Филијале: Јагодина
Испоставе: Рековац, Свилајнац, Деспотовац, Параћин
Виолета Тодосијевић, директор
Трг слободе 1, Ћуприја
тел. 035/401-201

19. Филијала Шабац

Служба Филијале: Лозница
Испоставе: Богатић, Владимирци, Коцељева, Мали Зворник, Крупањ, Љубовија
Др Александар Перановић, директор
Војводе Мишића 9, Шабац
тел. 015/362-901

20. Филијала Нови Сад

Испоставе: Тител, Темерин, Жабаљ, Бачки Петровац, Беочин, Сремски Карловци
Борис Јевтић, директор
Житни трг 1, Нови Сад
тел. 021/487-7777

21. Филијала Сремска Митровица

Служба Филијале: Стара Пазова
Испоставе: Рума, Шид
Зоран Бережни, директор
Св. Димитрија 4, Сремска Митровица
тел. 022/600-200

22. Филијала Зрењанин

Испоставе: Нова Црња, Нови Бечеј, Сечањ, Житиште
Дејан Димитријевић, директор
Краља А. I Карађорђевића 2а, Зрењанин
тел. 023/519-500

23. Филијала Суботица

Служба Филијале: Бачка Топола
Испостава: Мали Иђош
Снежана Марић, директор
Трг слободе 3, Суботица
тел. 024/580-200

24. Филијала Панчево
Испостава: Ковин, Алибунар, Ковачица, Опово
Тања Вергић Топић, директор
Trg Мученика 6а, Панчево
тел. 013/325-300
25. Филијала Сомбор
Служба Филијале: Апатин, Кула, Оџаци
Горан Булајић, директор
С. Степановића 18, Сомбор
тел. 025/412-351
26. Филијала Сента
Испоставе: Кањижа, Ада
Саша Сердар, директор
Карађорђева 7, Сента
тел. 024/815-313
27. Филијала Врбас
Служба Филијале: Бечеј
Испостава: Србобран
Душан Килибарда, директор
Маршала Тита 78а, Врбас
тел. 021/704-080
28. Филијала Бачка Паланка
Испостава: Бач
Драган Јовић, директор
Жарка Зрењанина 72, Бачка Паланка
тел. 021/7551-500
29. Филијала Кикинда
Испоставе: Чока, Нови Кнежевац
Весна Ђукановић, директор
Доситејева 33, Кикинда
тел. 0230/21-050
30. Филијала Вршац
Испоставе: Бела Црква, Пландиште
Јелена Мушкиња, директор
Ђуре Јакшића 1, Вршац
тел. 013/839-728
31. Филијала Косовска Митровица
Испоставе: Лепосавић, Зубин Поток
Милан Радојевић, директор
Колашинска 130, Косовска Митровица
тел. 028/497-928
32. Филијала Приштина
Испоставе: Подујево, Липљан, Глоговац

Колашинска 130, Косовска Митровица
тел. 028/497-705
Канцеларија у Грачаници
Ненад Златановић, референт
тел. 038/64-568

33. Филијала Гњилане
Служба Филијале: Урошевац
Испоставе: Косовска Каменица, Косовска Витина, Качаник
Колашинска 130, Косовска Митровица
тел. 028/497-705
34. Филијала Пећ
Служба Филијале: Ђаковица
Испоставе: Исток, Клина, Дечани
Колашинска 130, Косовска Митровица
тел. 028/497-705
35. Филијала Призрен
Испоставе: Ораховац, Гора, Сува Река
Колашинска 130, Косовска Митровица
тел. 028/497-705

IV Старешине Фонда

Фондом управљају представници осигураника, послодаваца и корисника права.
Органи Фонда су: Управни одбор и директор Фонда.

1. Управни одбор Фонда

Законом о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС“ бр. 75/14), који је ступио на снагу 29. јула 2014. године, дефинисано је да Управни одбор Фонда има 7 чланова, које именује и разрешава Влада Републике Србије и то: 4 члана на предлог министра надлежног за послове пензијског и инвалидског осигурања и министра надлежног за послове финансија, једног члана из реда осигураника, на предлог репрезентативног синдиката основаног на нивоу Републике у складу са законом којим се уређује рад и који има највећи број чланова, једног члана из реда послодаваца на предлог репрезентативног удружења послодаваца основаног на нивоу Републике у складу са законом којим се уређује рад и који има највећи број чланова и једног члана из реда корисника права на предлог савеза пензионера основаног на нивоу Републике који има највећи број чланова.

Чланови Управног одбора именују се на период од четири године. Председника и заменика председника Управног одбора бира и разрешава Управни одбор на две године. Начин рада и друга питања од значаја за рад Управног одбора уређују се Статутом и општим актом Фонда.

Управни одбор: доноси Статут и друге опште акте Фонда; доноси акте о организацији Фонда; утврђује основице за плаћање доприноса за поједине категорије осигураника, уз сагласност Владе Републике Србије; доноси финансијски план и завршни рачун Фонда; доноси средњорочне и годишње програме рада; одлучује о пословању Фонда; спроводи конкурс о именовању директора Фонда; усваја Извештај о раду и Извештај о финансијском пословању Фонда; одлучује о другим питањима и обавља друге послове у складу са Законом и Статутом Фонда.

Овлашћења и дужности председника Управног одбора утврђени су чланом 18. Статута Фонда („Сл. гласник РС“, бр. 48/21): представља Управни одбор, сазива седнице Управног одбора, предлаже дневни ред и председава седницама, покреће расправу о одређеним питањима из надлежности Управног одбора,

потписује акте које доноси Управни одбор, потписује уговор о раду са директором Фонда и директором Покрајинског фонда, обавља и друге послове у складу са Законом и Статутом Фонда.

В.д. председника Управног одбора Фонда је Данило Вујичић (Влада Републике Србије), в.д. заменика председника УО је Весна Ковачевић Станковић (Унија послодаваца Србије), а в.д. чланова Управног одбора су:

Томислав Станковић (Влада Републике Србије), Марко Којић (Влада Републике Србије), Вук Вујановић (Влада Републике Србије), Љубисав Орбовић (Савез самосталних синдиката Србије) и Милан Ненадић (Савез пензионера Србије).

Нови сазив Управног одбора функционише од 16. септембра 2022 године.

2. Директор Фонда

Директор Фонда је Драгана Калиновић.

Овлашћења и дужности директора Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање утврђени су чланом 167, став 1 и 3 Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Сл. гласник РС“, бр. 34/03...107/09, 101/10, 93/12, 62/13, 108/13, 75/14, 142/14, 73/18, 46/19 - одлука УС и 86/19) и чланом 21. Статута Фонда.

Директор Фонда организује рад и пословање у Фонду и одговара за законитост рада у Фонду; представља и заступа Фонд; извршава одлуке Управног одбора Фонда; доноси акт о организацији и систематизацији запослених у Фонду, уз сагласност Управног одбора; руководи радом запослених у Фонду; врши наредбодавне функције за извршавање финансијског плана Фонда; предлаже општа акта која доноси Управни одбор Фонда; спроводи одлуке и друга општа акта која доносе Управни одбор Фонда; доноси општа акта у складу са Законом и Статутом; одлучује о привременом пласману слободних средстава у складу са Законом; доноси решење о усклађивању вредности општег бода, решење о усклађивању пензија и новчаних накнада из пензијског и инвалидског осигурања, решење о одређивању основица осигурања на које се обрачунава и плаћа допринос за пензијско и инвалидско осигурање за лица укључена у обавезно осигурање, решење о претходном усклађивању пензија за одређене категорије осигураника, решење о висини накнаде погребних трошкова; координира рад Дирекције Фонда и Покрајинског фонда; одлучује о заснивању радног односа, као и о правима, обавезама и одговорности запослених у Фонду; обезбеђује остваривање јавности рада Фонда и врши друге послове у складу са Законом и Статутом Фонда.

Директора Фонда, по спроведеном конкурс, именује Управни одбор Фонда, уз претходну сагласност Владе Републике Србије, на период од четири године. Директор Фонда истовремено је и директор стручне службе Фонда за пензијско и инвалидско осигурање.

Овлашћења и дужности **директора Покрајинског фонда за пензијско и инвалидско осигурање** утврђена су чланом 167, став 4. и 5. Закона о пензијском и инвалидском осигурању и чл. 23. Статута Фонда: учествује у раду Управног одбора, без права одлучивања; именује директоре филијала Републичког фонда које су образоване на територији Аутономне Покрајине; одлучује у другом степену и у поступку ревизије првостепених решења о правима из пензијског и инвалидског осигурања; одлучује о заснивању радног односа, као и о правима, обавезама и одговорности запослених у Покрајинском фонду у складу са општим актима Фонда; подноси иницијативу директору Фонда за измену општих аката Фонда; обавља и друге послове у складу са законом, Статутом и другим актима Фонда.

V Правила у вези с јавношћу рада

Према члану 53. [Статута Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, пдф.](#) („Сл. гласник РС“, 48/21), јавност рада Фонда остварује се пружањем информација осигураницима и корисницима у вези са правима из обавезног пензијског и инвалидског осигурања, као и органима и организацијама заинтересованим за рад Фонда.

Јавност рада Управног одбора Фонда остварује се кроз саопштења након одржаних седница, у случајевима да се разматрају теме за које је јавност заинтересована, која припрема стручна служба и прослеђује медијима, поставља на Web сајту Фонда и објављује у гласилима Фонда.

Јавност рада Фонда остварује се путем средстава јавног информисања, одржавањем конференција за новинаре, давањем изјава овлашћених лица, објављивањем аката и података на Web сајту Фонда објављивањем аката у складу са Законом и овим статутом, преко Web сајта Фонда саопштењима за јавност и другим видовима информисања које Фонд званично користи.

Ради информисања јавности Фонд издаје информативно гласило у електронској, односно штампаној форми. Програмска концепција информативног гласила као и услови његовог издавања уређују се актом Фонда. Ради информисања запослених Фонд издаје билтен у електронској форми.

Контакти с медијима, за које је овлашћено лице Јелица Тимотијевић, директор Сектора за односе с јавношћу, реализују се преко овлашћеног организационог дела:

Сектор за односе с јавношћу
Др Александра Костића 9, Београд
тел. 011/206-1192
мејл: proffice@pio.rs

Овлашћено лице за поступање по захтевима за приступ информацијама од јавног значаја је др Душанка Комненић, руководилац групе у Контакт центру Сектора за односе с јавношћу, 011/20-30-296, електронска адреса dusanka.komnenic@pio.rs или

Сектор за односе с јавношћу
Др Душанка Комненић
Др Александра Костића 9
11000 Београд

VI Најчешће тражене информације од јавног значаја

Питања у писаној, телефонској или електронској форми односе се на остваривање основних права грађана из области пензијског и инвалидског осигурања, и то најчешће: право на старосну пензију, право на породичну пензију, право на инвалидску пензију, права по међународним конвенцијама, право на новчане накнаде (за туђу помоћ и негу, за погребне трошкове).

Осим основних права, посебно интересовање грађана је за увид у предмет, односно кретање предмета који је у поступку, информације из области матичне евиденције, самостална уплата доприноса по члану 15. Закона, као и опште правне поуке, рокови, исплате пензија, основице осигурања, процедуре и сл.

Најзаступљенији начин комуникације с грађанима је електронски, затим писане представке и телефонски упити или представке.

Контакт центар Фонда је својом делатношћу и непосредном комуникацијом с грађанима унапредио кориснички сервис Фонда, убрзао и поједноставио пружање услуга, постигнут је квалитетно виши ниво транспарентности и веће задовољство корисника. Грађанима је омогућена комуникација кроз све расположиве канале – телефоном, писаним путем, мејлом, преко веб формулара на сајту Фонда и СМС.

Контакт центар прима питања, припрема одговоре по питањима и одговара на питања грађана. У периоду од 1.1. до 30.9.2021. године Контакт центар је имао комуникацију са 39.547 странака. Најзаступљенији вид комуникације је телефоном са 52,74% позива, мејлом са 46,51% питања, СМС са 0,75% порука. Највећи број питања се односио на дужину трајања поступка и општа питања везана за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања.

У периоду од 1. 1. 2022.-30. 9. 2022.године примљене су 62 пријаве (од тога 34 по пријави грађана, а 28 по пријави на осигурање).

За 13 пријава је покренут и завршен поступак по службеној дужности чл.96 став 1 Закона ПИО, а за 30 пријава је остварен увид и није било основа за покретање поступка.

Остало нерешено 19 пријава.

Преглед извештаја о раду РФ ПИО са Повереником:

[*Извештај за 2021. годину*](#)

[*Извештај за 2020. годину*](#)

[*Извештај за 2019. годину*](#)

[Извештај за 2018. годину](#)
[Извештај за 2017. годину](#)
[Извештај за 2016. годину](#)
[Извештај за 2015. годину](#)
[Извештај за 2014. годину](#)
[Извештај за 2013. годину](#)
[Извештај за 2012. годину](#)
[Извештај за 2011. годину](#)
[Извештај за 2010. годину](#)
[Извештај за 2009. годину](#)
[Извештај за 2008. годину](#)
[Извештај за 2007. годину](#)

VII Надлежности, овлашћења и обавезе

Правилником о организацији Фонда („Службени гласник РС”, бр. 53/21) уређени су надлежности, називи и руковођење организационим јединицама Фонда.

1. Дирекција Фонда са седиштем у Београду обавља следеће послове:

- доноси опште акте на основу овлашћења из закона, којима се ближе уређује спровођење обавезног пензијског и инвалидског осигурања;
- припрема предлог аката Фонда;
- у вези са планирањем и обезбеђивањем финансијских средстава за спровођење обавезног пензијског и инвалидског осигурања;
- доноси план рада за обезбеђивање права из пензијског и инвалидског осигурања и прати његово спровођење;
- припрема предлог финансијског плана и прати његову реализацију и израђује завршни рачун Фонда, у складу са законом;
- обезбеђује наменско и економично коришћење средстава и стара се о увећању средстава на економским основама;
- обезбеђује непосредно, ефикасно, рационално и законито остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања и организује обављање послова за спровођење осигурања;
- организује и спроводи пензијско и инвалидско осигурање;
- решава о правима из пензијског и инвалидског осигурања у другом степену и у првом степену када се ради о примени међународних уговора о социјалном осигурању, осим када је у питању примена само међународних уговора закључних са државама које су, као републике биле у саставу СФРЈ;
- решава захтеве за трајни и непрекидан приступ подацима Фонда који се воде у матичној евиденцији о корисницима права из пензијског и инвалидског осигурања и исплати права из пензијског и инвалидског осигурања у складу са прописима;
- обавља ревизију решења о правима из пензијског и инвалидског осигурања у првом степену;
- усмерава, усклађује и координира рад свих организационих јединица Фонда;
- организује и врши контролу рада организационих јединица Фонда;
- организује и врши ревизију послова свих организационих јединица Фонда, програма, активности и процеса у Фонду;
- организује и врши интерну контролу законитости и правилности рада организационих јединица фонда
- организује и води матичну евиденцију и врши контролу послова матичне евиденције осигураника и корисника права;
- обезбеђује јединствену примену прописа о пензијском и инвалидском осигурању;
- организује и врши контролу и уједначавање рада првостепених и другостепених органа вештачења Фонда;

- обавља послове вештачења медицинских чињеница од значаја за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања, као и послове функционалне дијагностике ради провере медицинске документације на којој се заснивају налази, мишљења и оцене органа вештачења;
- обавља послове утврђивања промена у стању инвалидности, телесног оштећења и потребе за помоћи и негом другог лица;
- обезбеђује спровођење међународних уговора о социјалном осигурању;
- врши проверу тачности података из службених евиденција Фонда од значаја за остваривање и коришћење права;
- обавља послове у вези са утврђивањем радних места, односно послова на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем;
- врши обрачун обавеза Републике Србије према Фонду за права из пензијског и инвалидског осигурања остварена под посебним условима, за покриће разлике између најнижег износа пензије и износа пензије која кориснику припада, као и за стаж осигурања који се рачуна са увећаним трајањем и повећане обавезе због признавања посебног стажа, у складу са Законом;
- води евиденцију и прати наплату доприноса са надлежним органима, размењује податке са надлежним органима о обвезницима доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, као и друге податке везане за доприносе;
- пружа потребну стручну помоћ Покрајинском фонду, Служби Дирекције Фонда, филијалама, службама филијала и испоставама у вези са спровођењем пензијског и инвалидског осигурања;
- пружа стручну помоћ осигураницима и корисницима права у вези са остваривањем и коришћењем права из пензијског и инвалидског осигурања;
- води приходе по рачунима за Фонд, врши исплату пензија и новчаних накнада, преноси средства Служби Дирекције Фонда у Приштини, Покрајинском фонду и филијалама, врши усклађивања књиговодствене евиденције, обраду и обједињавање биланса и израду годишњег рачуна Фонда;
- обавља послове у вези са коришћењем и располагањем имовине Фонда и обезбеђује јединствену примену прописа у вези са тим;
- обавља послове у вези са накнадом штете у спровођењу пензијског и инвалидског осигурања;
- врши издавање пензионерских картица;
- организује и обавља послове интерне контроле спровођења пензијског и инвалидског осигурања;
- прати европску регулативу и билатералне и мултилатералне уговора у области социјалног осигурања;
- обавља послове припреме и израде материјала за разговоре са иностраним носиоцима осигурања;
- остварује сарадњу са надлежним органима и организацијама, другим правним и физичким лицима, као и са иностраним носиоцима осигурања;
- обезбеђује јединствену примену информационих технологија у спровођењу система обавезног пензијског и инвалидског осигурања;
- врши електронску обраду података у јединственом информациониом систему;
- прати и анализира функционисање система пензијског и инвалидског осигурања и даје иницијативе за његово унапређење и развој;
- обавља статистичка, актуарска и друга истраживања у области пензијског и инвалидског осигурања;
- обавља послове платног промета;
- обавља послове заступања Фонда;
- обавља послове у вези са друштвеним стандардом корисника пензија;
- обавља послове јавних набавки;
- обавља послове у вези са информисањем и јавношћу рада Фонда;
- обавља послове у вези са безбедношћу и здрављем на раду;
- обавља послове електронске обраде документације Фонда;
- обавља послове писарнице, опште и техничке послове;
- обавља послове управљања људским ресурсима, обезбеђује оспособљавање и усавршавање запослених у Фонду, као и остваривање права и обавеза запослених из радног односа;
- обезбеђује јединствену примену прописа којима се уређује буџетски систем;

- доноси и друге акте у складу са законом и овим статутом,
- обавља и друге послове одређене законом, општим и другима актима Фонда.

2. Служба Дирекције Фонда са седиштем у Приштини:

- решава о правима из пензијског и инвалидског осигурања у првом степену, када се ради о примени међународних уговора о социјалном осигурању, осим када је у питању примена само међународних уговора закључених са државама које су, као републике, биле у саставу СФРЈ;
- припреме и израде материјала за преговоре са иностраним носиоцима социјалног осигурања;
- утврђивања радних места, односно послова на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем;
- координира рад организационих јединица Фонда на територији АП Косово и Метохија;
- обавља послове вештачења медицинских чињеница од значаја за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања;
- обезбеђује спровођење међународних уговора о социјалном осигурању;
- обавља послове матичне евиденције о осигураницима и корисницима права и води евиденције прописане законом;
- врши обрачун обавеза Републике Србије према Фонду за права из пензијског и инвалидског осигурања остварена под посебним условима, за покриће разлике између најнижег износа пензије и износа пензије која кориснику припада, као и за стаж осигурања који се рачуна са увећаним трајањем и повећане обавезе због признавања посебног стажа, у складу са Законом;
- пружа стручну помоћ организационим јединицама Фонда на територији АП Косово и Метохија у вези са спровођењем пензијског и инвалидског осигурања;
- пружа стручну помоћ осигураницима и корисницима права у вези са остваривањем и коришћењем права из пензијског и инвалидског осигурања;
- врши проверу тачности података из службених евиденција Фонда од значаја за стицање, коришћење и престанак права;
- води евиденцију и прати наплату доприноса, са надлежним органима, размењује податке са надлежним органима о обвезницима доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, као и друге податке везане за доприносе;
- обезбеђује јединствену примену информационих технологија у спровођењу система обавезног пензијског и инвалидског осигурања;
- прати и анализира функционисање система пензијског и инвалидског осигурања и даје иницијативе за његово унапређење и развој;
- обавља послове у вези са друштвеним стандардом корисника пензија;
- врши електронску обраду података у јединственом информационом систему;
- преноси средства филијалама и води пословне књиге;
- обавља послове заступања по овлашћењу директора Фонда;
- обавља послове у вези са информисањем и јавношћу рада Фонда;
- обавља послове у вези са безбедношћу и здрављем на раду;
- обавља послове писарнице, опште и техничке послове;
- обавља и друге послове одређене законом, општим и другим актима Фонда.

3. Покрајински фонд са седиштем у Новом Саду:

- припреме и израде материјала за преговоре са иностраним носиоцима социјалног осигурања;
- функционалне дијагностике ради провере медицинске документације на којој се заснивају налази, мишљења и оцене органа вештачења;
- утврђивања радних места, односно послова на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем;
- врши статистичка и друга истраживања у области пензијског и инвалидског осигурања;

- остварује сарадњу са надлежним покрајинским органом, нарочито у погледу размене података и искустава, као и са савезом пензионера и савезима синдиката образованим на нивоу аутономне покрајине;
- решава о правима из пензијског и инвалидског осигурања у првом степену када се ради о примени међународних уговора о социјалном осигурању, осим када је у питању примена само међународних уговора закључних са државама које су, као републике биле у саставу СФРЈ;
- координира рад организационих јединица Фонда, односно филијала Фонда, образованих на територији АП Војводина у складу са овим статутом и актима Фонда;
- обавља послове вештачења медицинских чињеница од значаја за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања;
- обезбеђује спровођење међународних уговора о социјалном осигурању;
- врши проверу тачности података из службених евиденција Фонда од значаја за стицање, коришћење и престанак права;
- врши обрачун обавеза Републике Србије према Фонду за права из пензијског и инвалидског осигурања остварена под посебним условима, за покриће разлике између најнижег износа пензије и износа пензије која осигуранику припада, као и за стаж осигурања који се рачуна са увећаним трајањем и повећане обавезе због признавања посебног стажа, у складу са Законом;
- води евиденцију и прати наплату доприноса, са надлежним органима, размењује податке са надлежним органима о обвезницима доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, као и друге податке везане за доприносе;
- пружа стручну помоћ филијалама, службама филијала и испоставама филијала на територији АП Војводина у вези са спровођењем пензијског и инвалидског осигурања;
- пружа стручну помоћ осигураницима и корисницима права у вези са остваривањем и коришћењем права из пензијског и инвалидског осигурања;
- обавља послове у вези са накнадом штете у спровођењу пензијског и инвалидског осигурања;
- обезбеђује јединствену примену информационих технологија у спровођењу система обавезног пензијског и инвалидског осигурања;
- врши електронску обраду података у јединственом информациониом систему;
- прати и анализира функционисање система пензијског и инвалидског осигурања и даје иницијативе за његово унапређење и развој;
- обавља послове у вези са друштвеним стандардом корисника пензија;
- води приходе по рачунима за Фонд, врши исплату пензија и новчаних накнада, преноси средства филијалама, врши усклађивање књиговодствене евиденције, обраду и обједињавање биланса филијала;
- обавља послове у вези са информисањем и јавношћу рада Фонда;
- обавља послове заступања по овлашћењу директора Фонда;
- обавља послове управљања људским ресурсима, обезбеђује оспособљавање и усавршавање запослених у Фонду, као и остваривање права и обавеза запослених из радног односа;
- обавља послове у вези са безбедношћу и здрављем на раду;
- врши електронску обраду документације Фонда;
- обавља послове писарнице, опште и техничке послове;
- обавља и друге послове одређене законом, општим и другима актима Фонда.

4. Филијала за град Београд, односно филијала:

- врши регистрацију осигураника и осигураних лица у јединствену базу Централног регистра обавезног социјалног осигурања и матичну евиденцију Фонда и утврђује податке: о стажу осигурања, заради, накнади зараде, односно основици осигурања и висини уплаћеног доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, као и о промени наведених података; о висини исплаћене уговорене накнаде, периоду за који је она исплаћена, основу за исплату, категорији осигураника, висини уплаћеног доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, датуму исплате уговорене накнаде и уплате доприноса, стажу осигурања по основу уговорених накнада, као и промени

наведених података; о износу исплаћених новчаних накнада по основу инвалидског осигурања и промени наведеног податка; о пензијском стажу, пензијском стажу у иностранству и о смрти осигураника, односно корисника права;

- проверава тачност података који се утврђују у матичној евиденцији и обавља друге послове од значаја за устројавање и вођење матичне евиденције;
- решава у првом степену о правима из пензијског и инвалидског осигурања и правима из пензијског и инвалидског осигурања применом међународних уговора о социјалном осигурању закључених са државама које су, као републике, биле у саставу СФРЈ;
- врши претходну контролу првостепених решења;
- обавља део послова у вези са утврђивањем радних места, односно послова на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем;
- врши стручне и административне послове у вези са вештачењем медицинских чињеница од значаја за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања у првом степену;
- пружа стручну помоћ осигураницима и корисницима права из пензијског и инвалидског осигурања;
- обавља послове у вези са повраћајем више уплаћеног доприноса изнад највише основице прописане законом;
- врши исплату пензија и новчаних накнада, као и послове у вези са трошковима везаним за пословање Фонда;
- обавља одређене књиговодствене и финансијске послове;
- обавља послове заступања по овлашћењу директора Фонда;
- прикупља и обрађује статистичке податке у складу са програмима статистичких истраживања;
- обавља послове писарнице, опште и техничке послове;
- обавља послове из области радних односа;
- обавља послове у вези са безбедношћу и здрављем на раду;
- обавља послове у вези са друштвеним стандардом корисника пензија;
- обавља и друге послове утврђене законом, општим и другим актима Фонда.

5. Служба филијале:

- врши регистрацију осигураника и осигураних лица у јединствену базу Централног регистра обавезног социјалног осигурања и матичну евиденцију Фонда и утврђује податке: о стажу осигурања, заради, накнади зараде, односно основици осигурања и висини уплаћеног доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, као и о промени наведених података; о висини исплаћене уговорене накнаде, периоду за који је она исплаћена, основу за исплату, категорији осигураника, висини уплаћеног доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, датуму исплате уговорене накнаде и уплате доприноса, стажу осигурања по основу уговорених накнада, као и промени наведених података; о износу исплаћених новчаних накнада по основу инвалидског осигурања и промени наведеног податка; о пензијском стажу, пензијском стажу у иностранству и о смрти осигураника, односно корисника права;
- проверава тачност података који се утврђују у матичној евиденцији и обавља друге послове од значаја за устројавање и вођење матичне евиденције;
- решава у првом степену о правима из пензијског и инвалидског осигурања и правима из пензијског и инвалидског осигурања применом међународних уговора о социјалном осигурању закључених са државама које су, као републике, биле у саставу СФРЈ;
- пружа стручну помоћ осигураницима и корисницима права из пензијског и инвалидског осигурања;
- врши исплату пензија и новчаних накнада;
- обавља и друге послове из надлежности филијале утврђене општим и другим актима Фонда.

6. Испостава филијале:

- врши регистрацију осигураника и осигураних лица у јединствену базу Централног регистра обавезног социјалног осигурања и матичну евиденцију Фонда и утврђује податке: о стажу осигурања, заради, накнади зараде, односно основици осигурања и висини уплаћеног доприноса за

пензијско и инвалидско осигурање, као и о промени наведених података; о висини исплаћене уговорене накнаде, периоду за који је она исплаћена, основу за исплату, категорији осигураника, висини уплаћеног доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, датуму исплате уговорене накнаде и уплате доприноса, стажу осигурања по основу уговорених накнада, као и промени наведених података; о износу исплаћених новчаних накнада по основу инвалидског осигурања и промени наведеног податка; о пензијском стажу, пензијском стажу у иностранству и о смрти осигураника, односно корисника права;

- проверава тачност података који се утврђују у матичној евиденцији и обавља друге послове од значаја за устројавање и вођење матичне евиденције;
- проверава тачност података у пријавама, уноси податке у матичну евиденцију и обавља друге послове од значаја за устројавање и вођење матичне евиденције;
- обавља и друге послове из надлежности филијале утврђене општим и другим актима Фонда.

VIII Поступања у оквиру надлежности, овлашћења и обавеза

Обавезно пензијско и инвалидско осигурање се остварује по Закону о пензијском и инвалидском осигурању.

Осигураници запослени, у смислу Закона о пензијском и инвалидском осигурању, јесу:

- лица у радном односу, односно запослена у предузећима, другом правном лицу, државном органу, органу јединице локалне самоуправе или код физичких лица (послодаваца);
- цивилна лица на служби у Војсци Србије;
- професионална војна лица према прописима о Војсци Србије;
- изабрана или постављена лица, ако за обављање функције остварују зараду, односно накнаду зараде;
- лица која су, у складу са прописима о раду, у радном односу односно запослена ван просторија послодавца;
- лица у радном односу, односно запослени упућени на рад у иностранство, односно запослени у предузећу које обавља делатност или услуге у иностранству, ако нису обавезно осигурани по прописима те земље, или ако међународним уговорима није другачије одређено;
- домаћи држављани који су на територији Републике Србије запослени код страних или међународних организација и установа, страних дипломатских и конзуларних представништава или код страних правних или физичких лица, ако међународним уговором није другачије одређено;
- страни држављани и лица без држављанства који су на територији Републике Србије запослени код страних правних или физичких лица, ако међународним уговором није другачије одређено, као и код међународних организација и установа и страних дипломатских и конзуларних представништава, ако је такво осигурање предвиђено међународним уговором;
- лица која у складу са Законом обављају привремене и повремене послове, ако нису осигурана по другом основу;
- лица која у складу са законом обављају привремене и повремене послове преко омладинских задруга, које се у смислу овог Закона сматрају послодавцем, а имају навршених 26 година живота, односно без обзира на године живота ако нису на школовању;
- лица за чијим је радом престала потреба, као и лица којима је престало запослење због стечаја, ликвидације, односно у свим случајевима престанка рада послодавца, док остварују новчану накнаду према прописима о раду и запошљавању.

Осигураници самосталних делатности су:

- лица која, у складу са законом, самостално обављају привредну или другу делатност, ако нису обавезно осигурана по основу запослења;
- лица која су оснивачи, односно чланови привредних друштава у складу са законом, који у њима раде, без обзира да ли су у радном односу у привредном друштву чији су оснивач, односно члан;

- лица која обављају послове по основу уговора о делу, односно послове по основу ауторског уговора, као и послове по основу других уговора, код којих је извршен посао остварују накнаду, а нису осигурани по другом основу;
- лица која раде на територији Републике Србије за страног послодавца, који нема регистровано представништво у Републици Србији, код кога за обављен посао остварују накнаду, а нису осигурани по другом основу;
- свештеници и верски службеници, ако нису обавезно осигурани по основу запослења;
- лица која у складу са законом обављају пољопривредну делатност, у својству предузетника, ако нису обавезно осигурани по основу запослења;
- лица која су престала да обављају самосталну делатност, док остварују новчану накнаду према прописима о раду и запошљавању.

Осигураници пољопривредници су:

- лица која се баве пољопривредном делатношћу као носиоци пољопривредног домаћинства, чланови пољопривредног домаћинства, носиоци породичног пољопривредног газдинства, чланови породичног пољопривредног газдинства или чланови мешовитог домаћинства, ако нису осигураници запослени, осигураници самосталних делатности, корисници пензије или нису на школовању.

Пољопривредним домаћинством, породичним пољопривредним газдинством, односно мешовитим домаћинством, сматра се заједница живота, привређивања и трошења прихода, без обзира на сродство између његових чланова, на пољопривредном домаћинству, односно газдинству са најмање 0,5 хектара пољопривредног земљишта, односно са мање од 0,5 хектара пољопривредног земљишта, другог земљишта или грађевинске целине на којем се обавља сточарска, повртарска или виноградарска производња, узгој рибе, гајење печурака, пужева, пчела и други узгој или гајење.

Својство осигураника стиче се даном почетка, а престаје даном престанка запослења, односно обављања уговорених послова. Својство осигураника утврђује се на основу пријаве на осигурање, односно одјаве са осигурања, у складу са овим Законом. Својство осигураника не може се стећи пре навршених 15 година живота.

Лица која нису обавезно осигурана, у смислу овог Закона, могу се укључити у обавезно осигурање и обезбедити права из овог осигурања под условима, у обиму и на начин предвиђен овим Законом. Својство осигураника у овом смислу стиче се даном подношења захтева, а пре тог дана само на изричит захтев лица, и то највише 30 дана пре подношења захтева, и престаје даном за који се лице у захтеву определи.

Лице које испуњава услове за стицање права на старосну пензију, као и корисник старосне пензије не могу стећи својство осигураника из члана 15. Закона, с обзиром да су испунили услов за остваривање права на старосну пензију, односно остварили то право.

Инвалидно дете коме је статус утврђен по прописима из пензијског и инвалидског осигурања, који су важили до 31. 5. 1992. године, као и инвалидно дете коме је тај статус утврђен по прописима о разврставању деце ометене у развоју, може стећи својство осигураника из члана 15. Закона и по испуњењу услова остварити право на старосну пензију. Инвалидно дете укључено у обавезно осигурање по члану 15. Закона, не може остварити право на инвалидску пензију, ако се налазом, мишљењем и оценом органа вештачења утврди да је код њега постојао потпуни губитак радне способности пре укључивања у обавезно осигурање.

IX Прописи

- 1) [Закон о пензијском и инвалидском осигурању](#)
- 2) [Закон о општем управном поступку](#)
- 3) [Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање](#)
- 4) [Закон о уплати доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за поједине категорије осигураника – запослених](#)
- 5) [Закон о јавном дугу Републике Србије по основу преузимању обавеза РФПИО запослених насталих по основу неисплаћених пензија и накнада](#)

- 6) [Закон о јавном дугу Републике Србије по основу преузимању обавеза РФПИО пољопривредника насталих по основу неисплаћених пензија и накнада](#)
- 7) [Статут Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање](#)
- 8) [Правилник о организацији Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање](#)
- 9) [Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање](#)
- 10) [Правилник о решавању стамбених потреба корисника пензија](#)
- 11) [Правилник о друштвеном стандарду корисника пензија Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање](#)
- 12) [Правилник о условима, поступку и начину повраћаја више плаћеног доприноса за обавезно социјално осигурање и престанку обавезе плаћања доприноса по основу уговорене накнаде у текућој години](#)
- 13) [Правилник о образовању, организацији и начину рада органа вештачења](#)
... и друга интерна акта којима се регулише пословање Фонда.

X Права која грађани остварују у Фонду

Права из пензијског и инвалидског осигурања су:

- за случај старости – право на старосну пензију;
- за случај инвалидности – право на инвалидску пензију;
- за случај смрти – право на породичну пензију и право на накнаду погребних трошкова;
- за случај телесног оштећења проузрокованог повредом на раду или професионалном болешћу – право на новчану накнаду за телесно оштећење;
- право на новчану накнаду за туђу помоћ и негу.

1. Старосна пензија

Старосну пензију у **2022. години** могу остварити:

- **мушкарац** са 65 године живота и најмање 15 година стажа осигурања;
- **жена** са 63 године и четири месеца најмање 15 година стажа осигурања;
- **припадници оба пола**, са 45 година стажа осигурања, без обзира на старост.

Превремену старосну пензију у **2022. години** могу остварити:

- **мушкарац** са 40 година стажа осигурања и најмање 59 година и шест месеци живота;
- **жена** са 39 година и осам месеци стажа осигурања и најмање 59 година живота;

Стаж осигурања са увећаним трајањем:

Радницима који имају стаж са увећаним трајањем старосна граница се снижава до 55 године живота, а ако су радили на местима на којима се 12 месеци рада рачуна као 18 месеци стажа, до 50. године живота, и то:

- за сваких пет година проведених на радном месту, односно послу на коме се ефективно проведених 12 месеци рачуна у стаж осигурања као 14 месеци;
- за сваке четири године проведене на радном месту, односно послу на коме се ефективно проведених 12 месеци рачуна у стаж осигурања као 15 месеци;
- за сваке три године проведене на радном месту, односно послу на коме се ефективно проведених 12 месеци рачуна у стаж осигурања као 16 месеци;
- за сваку једну годину и шест месеци проведених на радном месту, односно послу на коме се ефективно проведених 12 месеци рачуна у стаж осигурања као 18 месеци.

Право на старосну пензију професионалних војних лица, под посебним условима:

а) Професионална војна лица могу под посебним условима остварити право на пензију искључиво ако раде на пословима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем, уз постепено померање граница живота, стажа и времена ефективно проведеног на радним местима на којима се стаж увећава:

ГОДИНА	ГОДИНЕ ЖИВОТА	СТАЖ ОСИГУРАЊА	ЕФЕКТИВНО ПРОВЕДЕНО ВРЕМЕ НА РАДНИМ МЕСТИМА НА КОЈИМА СЕ СТАЖ УВЕЋАВА
2015.	54 године	21 година 8 месеци	11 година 8 месеци

2016.	54 године 4 месеца	22 године	12 година
2017.	54 године 8 месеци	22 године 6 месеци	12 година 6 месеци
2018.	55 година	23 године	13 година
2019.	55 година	23 године 6 месеци	13 година 6 месеци
2020.	55 година	24 године	14 година
2021.	55 година	24 године 6 месеци	14 година 6 месеци
2022.	55 година	25 година	15 година

б) Изузетно, право на старосну пензију стичу:

- подофицир и официр до чина пуковника - када наврши 40 година пензијског стажа и најмање 53 године живота;
- официр чина пуковника - кад наврши 40 година пензијског стажа и најмање 54 године живота;
- припадници Војнобезбедносне агенције и Војнообавештајне агенције који раде на посебно сложеним, специфичним, односно оперативним пословима - кад наврше најмање 53 године живота и 20 година ефективно проведених на тим пословима.

2. Инвалидска пензија

Инвалидска пензија може се остварити када се утврди потпуни губитак радне способности:

- ако је узрок инвалидности повреда на раду или професионално обољење, без обзира на дужину стажа;
- ако је инвалидност последица болести или повреде ван посла, потребно је најмање 5 година стажа

Изузетак су осигураници код којих је инвалидност настала пре 30. године живота:

- до 20 година потребна је најмање 1 година стажа осигурања;
- до 25 година - 2 године стажа осигурања;
- до 30 година - 3 године стажа осигурања.

Право на инвалидску пензију професионалних војних лица:

- Право на инвалидску пензију остварују професионална војна лица код којих је утврђена инвалидност, односно потпуни губитак способности за професионалну војну службу.
- Вештачење способности за професионалну војну службу врши орган вештачења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање;
- За професионална војна лица предлог за утврђивање инвалидности на обрасцу 1. даје председник Више војнолекарске комисије;
- Орган вештачења, приликом вештачења инвалидности код професионалних војних лица примењује акт министра надлежног за послове одбране којим су утврђени узроци инвалидности;
- За вештачење медицинских чињеница чији је узрок професионална болест, поред медицинске документације, за професионална војна лица се прилаже и експертиза Института за медицину рада Војномедицинске академије, израђена у складу са актом о утврђивању професионалних болести;
- Када се утврди постојање потпуног губитка способности за професионалну војну службу, не одређује се контролни преглед корисника права.

3. Породична пензија

Право на породичну пензију имају чланови породице умрлог корисника старосне или инвалидске пензије, односно умрлог осигураника који је испунио услове за пензију или навршио најмање пет година стажа осигурања. Уколико је узрок смрти повреда на раду или професионална болест, чланови породице стичу право на пензију без обзира на дужину стажа осигурања умрлог.

Право на породичну пензију могу остварити:

а) Супружник и ванбрачни партнер уколико су брак, односно ванбрачна заједница живота трајали најмање три године, или ако са умрлим осигураником, односно корисником права има заједничко дете, и то ако испуњава следеће услове:

Удова:

- ако је до смрти супружника, односно ванбрачног партнера навршила 53 године живота, или
- ако је до смрти супружника, односно ванбрачног партнера, или у року од једне године од дана смрти постала потпуно неспособна за рад, или
- ако је остало једно или више деце која имају право на породичну пензију по том супружнику, односно ванбрачном партнеру, а удова обавља родитељску дужност према тој деци. Удова која у току трајања права према том основу постане потпуно неспособна за рад, задржава право на породичну пензију док постоји та неспособност.

Удова која до смрти супружника, односно ванбрачног партнера није навршила 53 године живота, али је навршила 45 година живота, стиче право на породичну пензију кад наврши 53 године живота.

Удова која у току трајања права на породичну пензију наврши 53 године живота, трајно задржава то право, а удова којој право на породичну пензију престане пре навршених 53 године живота, али после навршених 45 година живота може поново остварити право кад наврши 53 године живота.

Удовац:

- ако је до смрти супружника, односно ванбрачног партнера навршио 58 година живота, или
- ако је до смрти супружника, односно ванбрачног партнера, или у року од једне године од дана смрти постао потпуно неспособан за рад, или
- ако је остало једно или више деце која имају право на породичну пензију по том супружнику, односно ванбрачном партнеру, а удовац обавља родитељску дужност према тој деци. Удовац који у току трајања права према том основу постане потпуно неспособан за рад, задржава право на породичну пензију док постоји та неспособност.

Удовац која у току трајања права на породичну пензију наврши 58 године живота, трајно задржава то право.

Право на породичну пензију, под истим условима, може остварити и супружник из разведеног брака и ванбрачни партнер после престанка заједнице живота ванбрачних партнера, ако им је судском пресудом утврђено право на издржавање.

б) Деца (рођена у браку или ван брака или усвојена, пасторчад коју је осигураник, односно корисник права издржавао, унучад, браћа и сестре и друга деца без родитеља односно деца која имају једног или оба родитеља који су потпуно неспособни за рад, а коју је осигураник, односно корисник права издржавао) стичу право на породичну пензију и она им припада:

- до 15 година живота, без обзира на то да ли се школују;
- до 20 година ако похађају средњу школу;
- до навршених 26 година живота, ако студирају;
- док траје неспособност за самосталан живот и рад, настала до 15. године живота;
- док траје неспособност за самосталан живот и рад, настала после 15. године живота, а пре смрти осигураника, односно корисника права под условом да га је осигураник, односно корисник права издржавао до своје смрти.

Детету коме је школовање прекинуто због болести, породична пензија припада и за време болести, као и изнад година живота прописаних у случају школовања, али највише за онолико времена колико је због болести изгубило од школовања.

Детету коме је школовање прекинуто због служења војног рока, породична пензија припада и за време служења војног рока, а најдуже до навршене 27. године живота.

Инвалидно дете стиче право на породичну пензију и после престанка запослења, односно обављања самосталне делатности.

в) Родитељ (отац и мајка, очух и маћеха и усвојιοци) које је осигураник, односно корисник права издржавао до своје смрти, стичу право на породичну пензију ако је навршио 65 (мушкарац), односно 60 (жена) година живота или постао потпуно неспособан за рад.

Износ породичне пензије се одређује у проценту од пензије која припада, односно која би припадала умрлом у моменту смрти, и то:

- за једног члана 70%
- за два члана 80%
- за три члана 90%
- за четири и више чланова 100%.

Деци без оба родитеља припада, поред породичне пензије по једном родитељу, и породична пензија по другом родитељу, као једна пензија чији износ не може прећи највиши износ пензије одређен законом.

Члановима шире породице – родитељи, браћа, сестре и друга деца без родитеља, које је умрли издржавао до смрти, припада разлика до пуног износа пензије умрлог, ако то право остварују уз чланове уже породице.

Ако право на породичну пензију имају супружник, ванбрачни партнер, супружник из разведеног брака и ванбрачни партнер после престанка заједнице живота ванбрачних партнера, ако им је судском пресудом утврђено право на издржавање, одређује се једна породична пензија у висини која припада за једног члана породице и дели у једнаким износима.

Када је издржавање услов за стицање права на породичну пензију, сматра се да је умрли осигураник, односно корисник права на пензију издржавао члана породице ако укупни месечни приходи члана породице не прелазе износ најниже пензије, у претходном кварталу. У приходе не узима се: додатак на децу, родитељски додатак, материјално обезбеђење породице, породична пензија остварена по другом родитељу, новчана накнада по основу помоћи и неге, новчана накнада за телесно оштећење, примања по основу награда, отпремнина због одласка у пензију, као и примања по основу ученичког и студентског стандарда.

Исплата породичне пензије се обуставља у случају ступања корисника у осигурање. Исплата се неће обуставити само када је месечна уговорена накнада нижа од најниже основице у осигурању запослених важеће у моменту уплате доприноса.

Захтев се подноси филијали последњег осигурања, односно према месту пребивалишта умрлог корисника пензије. У захтеву су наведени докази потребни за одлучивање. Када се право на породичну пензију остварује по основу неспособности за самосталан живот и рад, уз захтев се прилаже медицинска документација у оригиналу или овереној фотокопији (овера се може извршити у фонду). Орган вештачења фонда на основу медицинске документације и личног прегледа, даје Налаз, мишљење и оцену о постојању неспособности за самосталан живот и рад.

Исплата породичне пензије се врши на текући рачун, на рачун установе у коју је корисник смештен, на девизни рачун (ако корисник има пребивалиште ван територије Републике Србије) и преко овлашћеног лица.

Лице које је проузроковало смрт осигураника, односно корисника права, намерно или крајњом непажњом, не може по том основу остварити право на породичну пензију.

4. Телесно оштећење

Телесно оштећење постоји кад код осигураника настане губитак, битније оштећење или знатнија онеспособљеност органа или делова тела, што отежава нормалну активност организма и изискује веће

напоре у остваривању животних потреба, без обзира на то да ли проузрокује или не проузрокује инвалидност.

Новчану накнаду за телесно оштећење могу остварити осигураници под условом да орган вештачења оцени да подносилац захтева испуњава законске услове. Право на новчану накнаду по основу телесног оштећења може се остварити само ако је узрок настанка оштећења несрећа на послу или професионално обољење.

Осигураник код кога телесно оштећење проузроковано повредом на раду или професионалном болешћу износи најмање 30 одсто, стиче право на новчану накнаду.

Телесна оштећења разврставају се према тежини у осам степени, и то:

СТЕПЕН	ПРОЦЕНАТ ТЕЛЕСНОГ ОШТЕЋЕЊА
1.	100%
2.	90%
3.	80%
4.	70%
5.	60%
6.	50%
7.	40%
8.	30%

Осигураници са телесним оштећењем преко 70 одсто имају право на стаж са увећаним трајањем (година се рачуна као 15 месеци) само док раде са овако утврђеним телесним оштећењем, без обзира на узрок његовог настанка.

5. Помоћ и нега другог лица

Право на новчану накнаду за помоћ и негу другог лица има осигураник или корисник пензије, коме је због природе и тежине стања повреде или болести утврђена потреба за помоћи и негом за обављање радњи ради задовољавања основних животних потреба.

Потреба за помоћи и негом другог лица постоји код лица које је непокретно, или које због тежине и природе трајања болести и болесног стања није способно да се самостално креће ни у оквиру стана уз употребу одговарајућих помагала, нити да се само храни, свлачи, облачи и да одржава основну личну хигијену, код слепог лица које је изгубило осећај светлости са тачном пројекцијом и код лица које постиже вид са корекцијом до 0,05.

6. Право на накнаду погребних трошкова

У случају смрти корисника пензије, лицу које је сносило трошкове сахране припада накнада погребних трошкова.

У складу са изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, који ступа на снагу 25. јуна 2021. године, измењен је члан којим је регулисана исплата накнаде погребних трошкова, у смислу да се /почев од 25. јуна 2021. године/, лицу које је сносило трошкове сахране корисника пензије, Фонд исплаћује накнаду погребних трошкова у висини износа те накнаде на дан смрти корисника, а не на дан издавања рачуна, како је било раније.

Висина накнаде погребних трошкова усклађује се на исти начин као и пензија.

7. Одређене категорије осигураника

Осигураници – запослени који раде на пословима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем и који могу под посебним условима остварити право на пензију јесу:

1. полицијски службеници – униформисана овлашћена службена лица и полицијски службеници који раде на посебно сложеним, специфичним, односно оперативним пословима;

2. запослени у Министарству спољних послова који раде на пословима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем;
3. припадници Безбедносно-информативне агенције, припадници Војнобезбедносне агенције и Војнообавештајне агенције;
4. запослени у Управи за извршење кривичних санкција који раде на пословима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем;
- 4а. судије распоређене у Посебно одељење и Одељење за ратне злочине Вишег суда у Београду и Посебно одељење и Одељење за ратне злочине Апелационог суда у Београду, Тужилац за организовани криминал, заменици Тужιοца за организовани криминал, Тужилац за ратне злочине и заменици Тужιοца за ратне злочине;
5. овлашћена службена лица Пореске полиције у смислу прописа о пореској администрацији;
6. професионална војна лица према прописима о Војсци Србије и
7. остали полицијски службеници који раде на радним местима, односно пословима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем.

8. Остале услуге које Фонд пружа

1. Осим остваривања основних права из пензијског и инвалидског осигурања, у Фонду грађани добијају уверења о плаћеним доприносима за пензијско и инвалидско осигурање, потврде о животу, потврде о стажу за упис акција, листинг за визе, потврде инвалидних лица за увоз или регистрацију аутомобила и сл. Све услуге добијају се на шалтерима организационих јединица Фонда или електронски преко портала е-Шалтер и за грађане су бесплатне.

Преко званичне електронске екстерне презентације - сајта www.pio.rs - Фонд пружа електронске услуге грађанима.

2. Увид у податке матичне евиденције за осигуранике – на насловној страни сајта Фонда приступа се електронском сервису, а грађани морају претходно да обезбеде ПИН код, како би безбедно приступили својим подацима у матичној евиденцији осигураника. ПИН код се издаје на шалтерима филијала и служби филијала, уз потписан захтев и личну карту, искључиво лично и одмах. Ова услуга је бесплатна. ПИН код се користи трајно, а у случају да га власник изгуби – може поднети захтев за нови ПИН код.

3. Провера исправности М4 пријава за послодавце – на насловној страни сајта Фонда приступа се електронском сервису и послодавац на тај начин може да уради прелиминарну системску контролу исправности припремљених М4 и М4К пријава. Када добије потврду о исправности, може донети пријаву у Фонд, што је годишња обавеза послодавца. Овај сервис се односи на податке у М4 обрасцима за године пре 2018., будући да од 2018. године послодавци не попуњавају нити достављају Фонду М4 обрасце, већ их Фонд електронски генерише, преузимањем података од Пореске управе преко Портала ЦРОСО.

4. Увид у кретање предмета - праћење предмета по поднетом захтеву, уз максимално обезбеђену заштиту података.

5. Када у пензију? - на насловној страни сајта Фонда приступа се електронском сервису, који грађанима омогућава израчунавање услова за стицање права на старосну и превремену старосну пензију;

XI Поступак остваривања права /подаци за 2021. годину/

Рад Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање (у даљем тексту: Фонд) у 2021. години, одвијао се по Програму рада Фонда и прописима из области пензијског и инвалидског осигурања. Активности Фонда су, у већем делу године, биле усмерене на спровођење усвојених стратешких циљева Фонда – повећање ажурности у доношењу решења по захтевима грађана за неко од права из пензијског и инвалидског осигурања, квалитетан и брз кориснички сервис, ефикасни пословни процеси и јасне процедуре и оспособљавање запослених за нов приступ раду - настављене су активности на утврђивању процедура које воде бољим резултатима рада и пословања, кроз стандардизацију пословних процеса у свим филијалама у Србији, пружањем тачних и потпуних података матичне евиденције, развијањем и реализацијом потпуне контроле рада и инструктаже. У поступку надзора и ресертификације Фонд је

потврдио сертификат за стандарде управљања системом квалитета ИСО 9001 и системом безбедности информација ИСО 27001 и у систем су уведени нови процеси који унапређују јединствен рад Фонда.

Првостепени поступак: поступак за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања се покреће на захтев осигураника, у филијали на чијем подручју лице на дан подношења захтева има пребивалиште. Захтев, с потребном документацијом, подноси се на прописаном обрасцу, који се може добити на шалтеру филијале, а може се наћи и на сајту Фонда www.pio.rs/obraci. На обрасцу захтева за сваку врсту права набројана су документа која би требало приложити при подношењу захтева.

Захтев, с потребном документацијом, може се предати на писарници надлежне филијале или послати поштом. Ако се захтев подноси први пут, формира се предмет (досије) и додељује број тог досијеа. Ако већ постоји предмет, захтев се улаже у списе постојећег предмета и прослеђује раднику за вођење поступка. Подносиоцу захтева који директно преда документацију на писарници издаје се потврда, као доказ да је документација примљена, са уписаним датумом предаје и бројем под којим је заведен предмет. У зависности од врсте права за коју се подноси захтев, предмет се може проследити служби овлашћеној за вођење поступка или Сектору за медицинско вештачење. По спроведеном поступку и донетом нацрту решења, предмет се упућује на претходну контролу. Након извршене контроле и потписа руководиоца, списи предмета се достављају писарници, која ставља печат на донето решење и доставља га подносиоцу захтева, као и осталим службама наведеним у доставној наредби.

Другостепени поступак: уколико је подносилац захтева незадовољан добијеним решењем, има право жалбе у року од 15 дана од дана пријема решења (у сваком решењу постоји тзв. поука о правном леку). Жалба се подноси у писаној форми филијали која је донела решење, и то директно на шалтеру или поштом, као препоручена пошиљка. Првостепени орган испитује да ли је жалба допуштена, благовремена и изјављена од овлашћеног лица, па ако утврди да није - одбацује жалбу. Уколико је жалба допуштена, благовремена и изјављена од овлашћеног лица, прослеђује је другостепеном органу на даљи поступак и одлуку.

Решењем другостепеног органа жалба може бити одбијена, усвојена или делимично усвојена. Другостепени орган обично налаже даље радње и поступак првостепеном органу или, ређе, сам мериторно одлучује о праву. Списи предмета жалиоца се враћају надлежној филијали, при чему је првостепени орган дужан да у складу са другостепеним решењем донесе одговарајуће решење у првом степену.

Остваривање права по захтеву осигураника за оцену радне способности

Сектор за медицинско вештачење обезбеђује јединствену примену критеријума за оцену радне способности, стара се о ажурности послова вештачења на подручју Фонда, обавља вештачење о радној способности, телесном оштећењу, потреби за негом и помоћи и другим чињеницама од значаја за права из пензијског и инвалидског осигурања, обавља вештачење по међународним уговорима, обавља послове функционалне дијагностике и друге послове.

На пословима медицинског вештачења ангажована су 63 лекара вештака, различитих специјалности, који су распорођени у Дирекцији РФ ПИО у Београду (44), Покрајинском фонду у Новом Саду (12), Филијали Ниш (4) и Филијали Крагујевац (3).

Вештачење у Сектору се обавља у првостепеном и другостепеном поступку.

Процедура у првостепеном поступку вештачења је следећа:

Осигураник подноси захтев за остваривање права на инвалидску пензију у надлежној филијали по месту пребивалишта или у филијали на територији где је имао последње осигурање (нпр. осигураник живи у Београду, а ради у Крагујевцу, у том случају захтев подноси у Филијали Фонда ПИО у Крагујевцу). Приликом подношења захтева потребно је да осигураник достави оригиналну медицинску документацију или оверене фотокопије (могу се оверити бесплатно у филијали Фонда), предлог за утврђивање инвалидности (Образац бр. 1), читко попуњен, односно откуцан и потписан од стране изабраног лекара. За остављање права на новчану накнаду за помоћ и негу другог лица и права на новчану накнаду за телесно оштећење проузроковано повредом на раду, односно професионалном болешћу, није потребан Образац бр. 1.

Након подношења захтева, у филијали се формира предмет са наведеном документацијом и прослеђује Сектору за медицинско вештачење ради поступка вештачења. Када предмет стигне у Сектор за медицинско вештачење, прво се обавља контрола исправности и довољности медицинске документације. У случају

непотпуне документације шаље се позив странци за допуну исте (први контролни механизам). Потом се према основном обољењу (доминантна болест која узрокује инвалидност) одређује надлежна лекарска специјалност, тзв. тријажа предмета (постоје три групе: неуропсихијатријска, интернистичка и хируршко-ортопедска), коју у филијалама раде лекари који обављају послове вештачења, а у Дирекцији Фонда Београд и Нови Сад лекар тријажер. Након тријаже предмет се шаље на стручну обраду, где се врши припрема предмета за вештачење, попуњава налог за вештачење, који уједно представља радни налог за лекара вештака. Затим се странци шаље позив, а важно је нагласити да је позивање централизовано, тј. компјутерски из Дирекције у Београду и то према датуму подношења захтева. Централизовано позивање подразумева да лекар вештак добија предмет по методи случајног избора, непосредно пре обављања вештачења, а осигураник до самог прегледа не зна који ће га лекар вештачити. Оваквом организацијом процеса рада ризик од евентуалних злоупотреба своди се на минимум.

„Вештачење у складу са Правилником о образовању и начину рада органа вештачења РФ ПИО обавља лекар вештак одговарајуће или сродне специјалности у односу на основно обољење осигураника, односно корисника права (лекарске комисије су укинута Законом о ПИО из 1992. године). Орган вештачења вештачи на основу свестраног и брижљивог разматрања медицинске и друге документације и на основу резултата и запажања приликом обавезног прегледа. Орган вештачења доноси налаз, мишљење и оцену у којима своје запажање и налазе тачно наводи и објективно и непристрасно износи. Лекар вештак у поступку вештачења може по потреби осигураника упутити у Одељење за функционалну дијагностику ради обављања додатних специјалистичких прегледа у зависности од обољења осигураника, што је посебан контролни механизам. Функционална дијагностика садржи кардиолошки, пулмолошки, офталмолошки, психолошки, ултразвучни и рентген кабинет и лабораторију“ (извод из Правилника чл. 8.).

Орган вештачења у првостепеном поступку остваривања права вештачи да ли су промене у здравственом стању такве да се не могу отклонити лечењем или медицинском рехабилитацијом. Приликом вештачења инвалидности орган вештачења у првостепеном поступку вештачења, по службеној дужности вештачи телесно оштећење и потребу за помоћи и негом другог лица.

Након завршеног вештачења и израде налаза, оцене и мишљења, предмети се прослеђују Одељењу за контролу налаза, које ради у Дирекцији Фонда у Београду и Дирекцији Покрајинског фонда у Новом Саду, где се врши провера налаза, мишљења и оцене и целокупне медицинске документације у предмету и уколико лекар у контроли налаза нема примедби на налаз, оцену и мишљење, даје се сагласност и предмет се враћа надлежној филијали ради израде решења. Ако лекар вештак да примедбу на Налаз оцену и мишљење, он указује на уочене недостатке и даје упутства да се недостаци отклоне, а органи вештачења дужни су да поступе по примедби контролора.

Целокупан процес медицинског вештачења и кретање захтева осигураника су евидентирани у програму Х-ПИКА, тако да се, у сваком тренутку, може знати у којој је фази предмет осигураника. Након завршене контроле налаза, оцене и мишљења, лекар вештак контролор потписује и оверава евиденциони картон о кретању захтева, који се заједно са налазом, мишљењем и оценом доставља надлежном органу за решавање о правима из пензијског и инвалидског осигурања. Додатну контролу свих предмета код којих је утврђен потпуни губитак радне способности обезбеђује Комисија за ванредни стручни надзор, састављена од два лекара различите специјалности и једног правника, које на предлог директора Сектора за медицинско вештачење и директора Сектора за остваривање права из ПИО именује директор Фонда (извод из Правилника члан 43.) Овим је првостепени поступак вештачења завршен.

Комплетна процедура у Сектору за медицинско вештачење завршава се у року од 40 до 60 дана од дана подношења захтева за оцену радне способности.

Другостепени поступак подразумева вештачење по жалби осигураника на одлуку првостепеног органа вештачења и обавља се само у Дирекцији Фонда у Београду и Покрајинском фонду у Новом Саду. Жалба се изјављује надлежној филијали и предмет се прослеђује на другостепени поступак.

Поступак вештачења је истоветан, с тим што лекар вештак у другостепеном поступку може у одређеним случајевима вештачење да обави без непосредног прегледа осигураника (решавање по размотрењу постојеће документације у предмету), што значи да није у обавези да позове осигураника на преглед. Налази лекара вештака у другостепеном поступку подлежу контроли коју обављају лекари вештачи одређени за контролу налаза одређене специјалности. У другостепени поступак вештачења уведен је

Документ менаџмент систем, односно систем електронског протока докумената, што је својеврстан систем поједностављења, убрзања и контроле целокупног процеса.

По идентичној процедури обавља се и вештачење свих осталих права из Закона о ПИО (право на новчани додатак за помоћ и негу другог лица, право на новчани додатак за телесно оштећење, неспособност за самосталан живот и рад, као и потпуна неспособност за рад приликом остваривања права на породичну пензију).

Одлуком директора Фонда формира се комисија лекара вештака која обавља ванредни стручни надзор остварених права у претходном периоду. Закон је, чланом 96, предвидео вештачење у промени стања инвалидности, које се обавља комисијски и у првостепеном и у другостепеном поступку, уколико корисник инвалидске пензије поново заснује радни однос, што се ради по службеној дужности или по представкама грађана.

Рад Сектора за медицинско вештачење дефинисан је Законом о пензијском и инвалидском осигурању, Правилником о образовању и начину рада органа вештачења, Правилником о утврђивању професионалних болести, Правилником о утврђивању телесних оштећења, Упутством о пословним процесима Сектора за медицинско вештачење (мај 2016.), процедурама рада по ИСО стандардима, као и препорукама приликом доношења оцена радних способности и помоћи и неге других лица из септембра 2017. године. Све фазе у процесу вештачења су стандардизоване према међународним стандардима квалитета и безбедности информација. Сектор спроводи сталну медицинску едукацију и стручно усавршавање лекара вештака и томе се придаје велика пажња. Спроводи се континуирани рад на високо професионалном односу на релацији лекар вештак – осигураник, односно корисник права. Успостављена је пословно техничка сарадња са највишим медицинским установама у земљи, као и сарадња са колегама у региону и Европи. Квалитетном организацијом Сектора и стандардизовањем свих процеса рада обезбеђен је пријем у Међународну организацију лекара вештака носилаца социјалних осигурања Европе (EUMASS), од 2012. године.

Важно је нагласити да Сектор има континуирану и добру сарадњу са Агенцијом за борбу против корупције, где смо после њихових препорука усагласили додатне контролне механизме у циљу спречавања евентуалних злоупотреба. Осим тога, Сектор активно сарађује са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарством здравља – Инспекцијом, Тужилаштвом, МУП-ом, као и Заштитником грађана, са којима смо у комуникацији у циљу побољшања квалитета рада.

Вештачење радне способности обавља се у Дирекцији Фонда, Покрајинском фонду и филијалама Ниш, Крагујевац и Косовска Митровица, што доприноси бољем квалитету вештачења, с обзиром на максималну искоришћеност капацитета Одељења за функционалну дијагностику.

Сектор за медицинско вештачење врши услужно вештачење за потребе центара за социјални рад. Поступак остваривања права преко центара за социјални рад је исти као и поступак за остале осигуранике који се покреће преко филијала Фонда.

Од јула 2010. године Сектор за медицинско вештачење започео је рад у Националној служби за запошљавање у оквиру пројекта професионалне рехабилитације и запошљавања особа са инвалидитетом. Вештачење обављају лекари вештаци Сектора за медицинско вештачење у просторијама Националне службе за запошљавање у Београду и у филијалама НСЗ у Србији.

Од августа 2018. године Сектор за медицинско вештачење започео је рад на вештачењу посебне неге детета по Закону о финансијској подршци породицама с децом (вештачење обављају лекари вештаци Сектора за медицинско вештачење у свим филијалама Фонда).

XII Подаци о пруженим услугама корисницима права /подаци за 2021. годину/

Током 2021. године је било поднето укупно 3.015.715 различитих захтева за решавање по којима је било потребно поступити, што је за 2,8% (87.517) мање захтева него 2020. године када је било 3.103.267 захтева, при чему је било 7.944 више захтева који се односе на пријаве М-1/2/3, 65.833 мање захтева који се односе на М-УН и 329.110 мање захтева који се односе на М-4/8. У 2021. години решено је 112,1% захтева у односу на број примљених захтева (у 2019. години је било 85,2%, у 2020. године је било 102,4%), односно решено је 91,5% захтева у односу на укупан број захтева за решавање (у 2019. години је било 85,2%, у 2020. години је било 78,3%).

Квантитет рада Фонда у 2021. години, у поступцима одлучивања о захтевима за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања, је био на знатно вишем нивоу у односу на 2020. години, и то:

- У првостепеном поступку (према организационој јединици), у филијалама Фонда, на крају 2021. године, број примљених захтева је био већи за 23,4% (92.334) у односу на 2020. годину, при чему је број решених захтева у 2021. био већи за 22,2% (87.374) у односу на 2020. годину;
- У првостепеном поступку решавања захтева применом међународних уговора (према организационој јединици), у Дирекцији Фонда у Београду, Покрајинском фонду у Новом Саду и Служби Дирекције Фонда са седиштем у Приштини, у 2021. години, број примљених захтева је био већи за 6,3 % (1.479) у односу на 2020. годину, при чему је број решених захтева у 2021. години био већи за 6,2% (1.494) у односу на 2020. годину;
- У другостепеном поступку решавања жалби у вези са остваривањем права из пензијског и инвалидског осигурања, на крају 2021. године број примљених жалби је био већи за 19,7% (4.319) у односу на 2020. годину, при чему је број решених жалби био већи за 21,8% (4.455) у односу на 2020. годину;
- У оквиру првостепеног поступка решавања захтева у вези са матичном евиденцијом Фонда, у организационим јединицама Фонда, на крају 2021. године, број примљених захтева је био већи за 20% (9.486) у односу на 2020. годину, при чему је број решених захтева био већи за 19,2% (8.509) у односу на 2020. годину;
- У поступку пријема и контроле пријава М-1/М-2/М-3 на крају 2021. године у односу на 2020. годину примљено је 1,83% (7.944) више пријава а исконтролисано је 100%, као и 2017, 2018, 2019. и 2020. године; пријава М-4/М-8 на крају 2021. године у односу на 2020. годину примљено је 26,5% мање, а исконтролисано је за 11,2% (149.936) више пријава, пријава М-УН/4УН на крају 2021. године у односу на 2020. годину примљено је 34,3% (65.833) мање, а исконтролисано је 37,9% (68.242) пријава мање;
- У оквиру поступка издавања потврда и уверења, у организационим јединицама Фонда, на крају 2021. године, број примљених захтева је био већи за 27,3% (184.887) у односу на 2020. годину, при чему је број решених захтева био већи за 27,3 % (184.882) у односу на 2020. годину;
- У другостепеном поступку решавања жалби у вези са матичном евиденцијом Фонда, на крају 2021. године број примљених жалби је био већи за 363,8% (2.933) у односу на 2020. годину, при чему је број решених жалби већи за 321,6% (2.477) у односу на 2020. годину;
- У односу на постављене програмске циљеве за 2021. години (према врсти прописа), проценат решавања захтева у првостепеном поступку по домаћим прописима у законском року је био 88,6% (циљ: 89%), проценат решавања захтева у првостепеном поступку по међународним уговорима у законском року је био 64,8% (циљ: 62%).

Квалитет рада Фонда у 2021. години, у поступцима одлучивања о захтевима за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања, је био на нешто нижем нивоу у односу на 2020. годину, и то:

- У оквиру другостепеног поступка, број одбијених жалби је смањен са 82,4% (16.804) у 2020. години на 79,5 % (19.758) у 2021. години;

- У оквиру поступка разматрања представки и притужби на рад Фонда, број примљених притужби и представки у 2021. години је био већи за 11,4% (132) у односу на 2020. годину, при чему је број основаних представки и притужби смањен са 9,8% (111) у 2020. на 8,2% (108) у 2021. години;
- У оквиру поступка оцене квалитета рада од стране надлежних судова, број уважених тужби повећан са 29,8% (812) у 2020. години на 45% (823) у 2021. години, при чему је у току 2021. године било примљено за 7,6% (430) мање судских одлука у односу на 2020. годину;

На показатеље квантитета и квалитета рада у решавању о правима из пензијског и инвалидског осигурања у Фонду, у 2021. години умногоме је утицала примена Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Сл. гласник РС”, бр.73/18) крајем септембра 2019. године, смањени број радно ангажованих запослених као и превасходно отежано обављање послова услед околности изазваних епидемијом заразне болести КОВИД-19.

Решавање у првостепеном поступку

У 2021. години у првостепеном поступку, у организационим јединицама Фонда, примљен је у рад 485.574 захтев, што са пренетим нерешеним захтевима из 2020. године од 44.351 чини укупно 529.925 захтева за решавање. Од укупног броја захтева у 2021. години решено је 480.373 захтева, односно 90,6% захтева, а остало је нерешено 49.552 захтева, односно 9,4 % захтева (у 2016. години решено је 452.257 захтева, односно 92,6%, у 2017. години је решено 485.678, односно 92%, у 2018. години је било решено 531.249 захтева, односно 91,8%, у 2019. години је решено 517.993, односно 92,1%, у 2020. години је решено 392.999, односно 89,8%). У законском року решено је 424.882 захтева, односно 88,4 % (у 2016. години је било решено 405.219, односно 90%, у 2017. години 437.240 захтева, односно 90%, у 2018. години 466.327 захтева, односно 87,7%, у 2019. години 462.020, односно 89,1%, у 2020. години 344.437, односно 87,6%).

Решавање у другостепеном поступку

У 2021. години, у другостепеном поступку, примљено је у рад 26.134 жалби. Из 2020. године остало је нерешено 8.328 жалби, тако да је у 2021. години за решавање било укупно 34.462 жалбе. Током 2021. године у поступку по жалби решено је 24.827 (72%) жалби, а остало је нерешено 9.635 (28%) жалби (у 2016. години решено је 22.682 жалби - 87,01%; у 2017. години је решено 25.207, односно 87,6%; у 2018. години решено је 27.347 жалби - 87,18%; у 2019. години решено је 22.016, односно 76,18%, у 2020. години решено је 20.372, односно 70,98%). Иначе, 19.758 решених жалби, односно 79,5% је одбијено (у 2017. години 74,3%, у 2018. години 83,4%, у 2019. години 83,7%, у 2020. години 82,4%). У 2021. године 12.897, односно 51,9% жалби је решено у законском року од два месеца (у 2020. години 64,4%) .

У вршењу службеног надзора ревизије и превентивне оцене законитости првостепених решења током 2021. године, извршена је оцена законитости укупно 1.601 решења, што је за 143,3% више него 2020. године.

У извештајном периоду, дато је 11.765 одговора на тужбу, што је за 2,3% мање него 2020. године.

Током 2021. године, донето је 1.880 решења у извршењу пресуда Управног суда. Ова решења као и број датих одговора на тужбу не доводе до смањивања броја нерешених жалби и као таква се не исказују у извештајима о броју решених жалби, а директно утичу на додатно ангажовање запослених. Ово из разлога што се у поступку извршења пресуда којима се тужба уважава поново одлучује доношењем решења према налогу суда.

Поред донетих решења у поступцима оцене законитости првостепених решења током 2021. године урађено је 4.001 одговора на поднеске странака, која се односе на остваривање и коришћење права из пензијског и инвалидског осигурања.

Стаж осигурања који се рачуна са увећаним трајањем

Током 2021. године, поводом обављања послова у вези са стажом осигурања који се рачуна са увећаним трајањем, урађени су следећи послови, и то:

- оцена и обрада 20 захтева за 279 радних места у 16 делатности, по захтевима послодаваца за утврђивање радних места на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем путем сачињавања записника о радним местима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем, која је финансирана из средстава Фонда;
- оцена и обрада 17 захтева за 74 радних места у 18 делатности, по захтевима послодаваца за утврђивање радних места на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем путем сачињавања записника о радним местима на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем, која је финансирана из средстава послодаваца;
- израда Плана и програма ревизије радних места, односно послова на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем за 2021. годину за 126 радних места у делатности Црна металургија – Железаре и Здравствене установе – Хитна медицинска помоћ;

Пријем, контрола и евидентирање М пријава

У току 2021. године у организационим јединицама Фонда (филијале, службе филијала, испоставе), обављани су послови прикупљања, контроле и уноса података у Јединствену базу Централног регистра обавезног социјалног осигурања и матичну евиденцију Фонда, по свим прописаним пријавама података за све три категорије осигураника (осигураници запослени, осигураници самосталних делатности и осигураници пољопривредници), као и података који се у складу са Законом о пензијском и инвалидском осигурању преузимају и уносе у електронској форми.

У 2021. години примљено је 440.853 пријава М-1/М-2/М3, односно 1,83% више у односу на 2020. годину, од чега је 100% пријава исконтролисано, примљено је 909.513 пријава М-4/М-8, односно 26,5% мање у односу на 2020. годину, што са неисконтролисаним пријавама из претходне године од 784.650 чини укупно 1.694.163 пријава за контролу, од чега је 1.481.554 пријава, односно 87,4% исконтролисано, примљено 125.991 пријава М-УН/4УН, односно 34,3% мање у односу на 2020. годину, што са неисконтролисаним пријавама из претходне године од 28.229 чини укупно 154.220 пријава за контролу, од чега је 111.460 односно 72,2% исконтролисано.

Укупан број свих примљених и исконтролисаних пријава М-1, М-2, М-3, М-4, М-8 и М-УН као и пријава М-6 и М-7 и М4-УН дати су у прилогу извештаја.

У 2021. години је за календарску 2020. годину електронски генерисано из преузетих појединачних пореских пријава 2.918.422 пријава е-М4, од чега је у базу матичне евиденције успешно евидентирано 2.824.918, односно 96,7% пријава. За календарску 2018, 2019. и 2020. годину електронски је генерисано из преузетих појединачних пореских пријава 1.038.456 пријава е-М8, од чега је у базу матичне евиденције успешно евидентирано 886.397, односно 85,3% пријава. Такође, за календарску 2019. и 2020. годину електронски је генерисано из преузетих појединачних пореских пријава 1.946.527 пријава е-МУН, од чега је у базу матичне евиденције евидентирано 1.943.786, односно 99,8% пријава.

Решавање у првостепеном поступку

У 2021. години, у Фонду, у првостепеном поступку примљено је 56.748 захтева за доношење решења о утврђивању и престанку својства осигураника, о подацима регистрованим у матичној евиденцији и о уплати доприноса за ПИО, што са 2.984 нерешена захтева из 2020. године чини 59.732 захтева за решавање. Од укупног броја захтева у 2021. години је решено 52.787 захтева, односно 88,3%, а остало је нерешено 6.945 захтева што чини 11,7% захтева (у 2017. години је решено 29.930 захтева, односно 90,1%, у 2018. години је решено 90.063 захтева, односно 93%, у 2019. години је решено 49.405 захтева, односно 94,7%, у 2020. години је решено 44.278 захтева, односно 88,5%). Напред наведени подаци су обухваћени табеларним приказом ОБР-0641, при чему су у овом делу извештаја издвојени због њиховог значаја.

У 2021. години, у Фонду је примљено 861.166 захтева за издавање потврда и уверења, што са 62 нерешена захтева из 2020. године чини укупно 861.228 захтева за решавање. Од укупног броја захтева у 2021. години је решено 861.099 захтева, односно 99,99%, а остало је нерешено 67 захтева, што чини 0,01% захтева (у 2017. години је решено 988.597 захтева, односно 99,99%, у 2018. години је решено 1.020.553, односно 99,9%, у 2019. години је решено 974.598 захтева, односно 99,99%, у 2020. години је решено 676.217 захтева, односно 99,99%).

Решавање у другостепеном поступку

У другостепеном поступку по жалби у дирекцијама Фонда у 2021. години, примљене су 3.739 жалбе, односно предмета. Из 2020. године остало је нерешено 176 жалби, па је у 2021. години за решавање било укупно 3.915 предмета, односно жалби. Током 2021. године у поступку по жалби решено је 3.247 предмета, односно 82,9%, а остало је нерешено 688 жалби, односно 17,1% (у 2016. години број решених жалби је био 811, односно 89%, у 2017. години број решених жалби је био 747, односно 85%, у 2018. години број решених жалби је био 921, односно 84,9%, у 2019. години број решених жалби је био 899, односно 86,5%, у 2020. години број решених жалби је био 770, односно 81,3%). Од укупног броја решених жалби, 2.639 односно 81,2% жалби је одбијено (у 2017. години је одбијено 353, односно 47,2% жалби, у 2018. години је одбијено 524, односно 56,8%, у 2019. години је одбијено 519, односно 57,7%, у 2020. години су одбијене 462 жалбе, односно 60%). На обављање наведених послова у 2021. години утицала је нужност обављања послова из надлежности већег броја организационих јединица Фонда, од стране Дирекције Фонда, који се односе на контролу пријава М4 за календарске године пре 2018. године.

У 2021. години у Дирекцији Фонда у Београду донето је и 21 решење, односно дата сагласност којима се подносиоцима захтева, односно државним органима и организацијама омогућава трајни и непрекидни приступ подацима Фонда.

У извештајном периоду такође су спроведене активности:

- са Министарством привреде и Агенцијом за приватизацију у вези са повезивањем стажа по Закључцима Владе Републике Србије;
- са Централним регистром обавезног социјалног осигурања и Пореском управом ради реализације одредаба Закона о централном регистру обавезног социјалног осигурања о размени података о обрачунатим и плаћеним доприносима за пензијско и инвалидско осигурање;
- са Централним регистром обавезног социјалног осигурања, Националном службом за запошљавање у циљу решавања питања надлежности за промену података, промене основа стицања и престанка својства осигураника, унетих у јединствену базу Централног регистра обавезног социјалног осигурања;
- са Републичким заводом за статистику око размене података о обвезницима уплате доприноса у складу са Споразумом о размени података између Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање и Републичког завода за статистику;
- са Министарством за државну управу и локалну самоуправу у вези електронске размене података сходно члану 126. Закона о пензијском и инвалидском осигурању;
- са Министарством финансија, Министарством за рад, запошљавање, бораčka и социјална питања, Пореском управом и др. око усаглашавања Процедуре о размени података између Пореске управе, Централног регистра обавезног социјалног осигурања, Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Републичког фонда за здравствено осигурање и Националне службе за запошљавање, у циљу остваривања права из обавезног социјалног осигурања;
- са Министарством за рад, запошљавање, бораčka и социјална питања и другим институцијама у успостављању регистра Социјална карта;
- са представницима пословних банака у дефинисању начина електронског приступа подацима из службених евиденција за коришћење банкарских услуга;
- са Јединицом за имплементацију пројеката при Кабинету председника Владе Републике Србије и КИТЕУ на доради портала е-Управа Републике Србије (дефинисање животних догађаја и постављање ажурирање постојећег животног догађаја „Одлазак у пензију” и успостављање нових);

- са Министарством одбране у вези са прибављање података из надлежности Рачуноводственог центра Министарства одбране;
- са Министарством здравља, Министарством за рад, запошљавање борачка и социјална питања и Републичким фондом за здравствено осигурање на реализацији пројекта е-Боловање;
- са Републичким секретаријатом за јавну политику на тему „Оптимизације пословних процеса е Папир“;
- са иностраним носиоцима осигурања у вези закључивања споразума о електронској размени података;
- на доради апликације е-Шалтер Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање.

Права из ПИО применом међународних уговора

У Фонду је надлежност организационих јединица за решавање по захтевима за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања применом међународних уговора о социјалном осигурању, изузев када је у питању примена само међународних уговора закључених са државама са простора бивше СФРЈ, подељена, тако што је у Дирекцији Фонда у Београду надлежно Одељење за пензијско и инвалидско осигурање по међународним уговорима, у Покрајинском фонду у Новом Саду надлежно Одељење за пензијско и инвалидско осигурање по међународним уговорима и у Служби Дирекције Фонда са седиштем у Приштини надлежно Одељење за пензијско и инвалидско осигурање.

У 2021. години, у првостепеном поступку примљено је 24.749 захтева, што са 8.885 пренетих захтева из 2020. године укупно чини 33.634 захтева за решавање. Од укупног броја захтева у 2021. години, решено је 25.365 односно 75,4% захтева, док је остало нерешено 8.269, односно 24,6% захтева (у 2016. години решено је 28.487 захтева, односно 73,3%; у 2017. години 27.268 захтева, односно 67,84% захтева; у 2018. години решено је 29.927 захтева, односно 76,6%; у 2019. години решено је 21.057, односно 68,3%, у 2020. години решено је 23.871 захтева, односно 72,8%). У законском року решено је 48,4% захтева (у 2016. години 61,18%; у 2017. години 57,45%; у 2018. години 65%, у 2019. години 48,24%, у 2020. години 45,3%).

Интерна контрола и судска пракса, међународна регулатива и развој ПИО

У извршењу програма рада Фонда од стране Одељења за интерну контролу и судску праксу у 2021. години, обављени су следећи послови:

Контрола процеса рада посредством достављених представки и притужби

Током 2021. године примљено је укупно 1.285 представки, односно притужби физичких лица и институција, што је за 132 (11,4%) представки, односно притужби више у односу на 2020. годину, када их је било примљено укупно 1.153. Са пренетим бројем од 58 представки из 2020. године, по којима није било одговорено, укупан број представки примљених на разматрање у 2021. години је износио 1.343.

У 2021. години размотрено је и одговорено на 1.318 (98,2%) представки, док је 25 (1,8%) представки остало незавршено и пренето за рад у 2022. годину. У 2020. години укупно за рад је било 1.187 представки, од чега је размотрено и одговорено на 1.129 представки (95,1%), а 58 је било пренето као незавршено у 2021. годину (4,9%).

Као најчешћи разлози подношења представки истицали су се: дужина трајања поступка за остваривање права на пензију, недоношење решења о коначном износу пензије и неблаговремено доношење решења у поступку по жалби и исплата новчане помоћи по Закључцима Владе РС. Као и у ранијим годинама, запажено је да су истовремено истоветне представке, односно притужбе подношене разним државним органима и институцијама (председнику Републике, председници Владе, Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Заштитнику грађана и др.).

За сваку притужбу приликом припремања одговора, вршена је анализа основаности упућивања притужбе, контактирана надлежна служба Фонда и истовремено вршена контрола њиховог рада.

Приликом разматрања основаности достављених притужби, установљено је да се већина (91,8%) не може сматрати основаним (у 2019. години је било 90% неоснованих, у 2020. години је било 90,2% неоснованих),

јер су најчешће у питању подносиоци притужби који су у вези са остваривањем својих права већ прошли кроз све инстанце управног и судског поступка или се представке не односе директно на рад и надлежност Фонда. Код основаних представки (8,2%) радило се углавном о прекорачењу законског рока за решавање захтева, односно жалби. Тамо где су уочени пропусти у раду, стручна служба је на то указивала надлежним организационим јединицама Фонда, а када је то било потребно давала и писане налоге за поступање, чије се извршење даље пратило. Организационе јединице Фонда су исто прихватале као ургенције, доносиле одговарајуће одлуке и извештавале о предузетом. У 2021. години је проценат основаних притужби мањи једнак у односу на 2020. годину, када је износио 9,8 %.

Највећи број основаних притужби односио се на рад Одељења за пензијско и инвалидско осигурање по међународним уговорима у Дирекцији Фонда и рад Филијале за град Београд.

Заштитнику грађана је дато 157 допунских обавештења на већ покренуте поступке код тог органа. У вези са раније датим изјашњењима, у 127 случајева добијено је обавештење о обустављању поступка контроле законитости и правилности рада Фонда. Заштитник грађана је у три поступка контроле упутио посебне препоруке за даљи рад и поступање Фонда, а поводом датих препорука је упућено одговарајуће изјашњење (две препоруке су прихваћене, а једна није).

Контрола процеса рада у поступку остваривања права из пензијског и инвалидског осигурања непосредним увидом у рад организационих јединица Фонда

Током 2021. године, контрола процеса рада је вршена из Дирекције Фонда - праћењем спровођења поступака по службеној дужности на основу контролних спискова (нпр. окончање поступака прерачуна пензије, корисници пензија за које је регистрована пријава на осигурање) и континуираним праћењем поступања организационих јединица Фонда по налозима које је Дирекција у међувремену дала - везано за актуелне послове по инструкцијама (нпр. примена Закључака Владе РС као и Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању од 17.6.2021.године – опција 5 и опција 3).

Такође, у 2021. години контрола је посебно вршена у вези са поступцима који се спроводе у примени Закона о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, почев од 30.9.2018. године, у законом постављеним роковима (нпр. примена члана 46. Закона - доношење решења којим се утврђује укупан стаж и нов износ пензије на основу износа доприноса који су уплаћени обуставом 1/3 пензије, примена члана 44. Закона - доношења решења о коначном износу пензије, примена члана 40. Закона – престанак својства осигураника по члану 15. Закона са последњим даном за који је допринос плаћен). По датим налозима организационе јединице Фонда су обавештавале о свом поступању, након чега се приступило анализи урађеног са упућивањем предлога за даље унапређење процеса рада стручних служби Фонда.

Анализа судских одлука

У току 2021. године, примљено је укупно 5.220 одлука Управног суда донетих у управним споровима, од чега је анализирано 4.795, односно 92%, док је 425, односно 8% одлука остало незавршено и пренето за рад у 2021. годину (у 2020. години је анализирано 4.860, односно 86%. У односу на 2020.годину када је било примљено 5.650 судских одлука, у 2021. години примљено је 430, односно 7,6% мање судских одлука. Као и у 2020. години, и у 2021. години није примљена ниједна одлука Врховног касационог суда.

Од укупног броја анализираних судских одлука, 1.831 су пресуде, што износи 35%, а 3.389 су решења, што износи 65%.

Од укупно наведеног броја пресуда, надлежни суд је уважио укупно 823, односно 45% тужби, а 1.008 односно 55% тужби одбио (у 2017. години проценат уважених тужби је био 56%, у 2018. години 29,4%, у 2019. години 32%, у 2020. години 70,2%) .

Од укупног броја уважених тужби највећи број управних спорова је покретан из разлога усклађивања најнижег износа пољопривредне пензије, поводом усклађивања пензија војних корисника за 11,06% и

недостатака у образложењу решења, односно што нису цењени сви наводи жалбе. Такође, ћутање управе је и даље међу значајним разлозима за покретање управних спорова.

Координација рада организационих јединица Фонда са иностраним носиоцима социјалног осигурања у спровођењу међународних уговора о социјалном осигурању

Настављене су активности у циљу смањивања броја неокончаних поступака прерачуна пензија.

Служба Дирекције Фонда у Приштини

Статутом Фонда („Службени гласник Републике Србије”, бр. 48/21) и Одлуком о утврђивању привремене надлежности Службе Дирекције Фонда са седиштем у Приштини и Филијале Косовска Митровица за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања и финансијско-рачуноводствено пословање („Службени гласник Републике Србије”, број 64/21), проширена је надлежност Службе Дирекције Фонда у Приштини, која је од 1.7.2021. године надлежна за одлучивање о правима из пензијско и инвалидског осигурања за осигуранике и лица са територије АП Косово и Метохија по домаћим прописима и применом међународних уговора. Подаци о броју поднетих, решених и нерешених захтева обухваћени су делом извештаја који се односи на решавање о правима осигураника и корисника у првостепеном поступку.

Такође, током 2021. године настављене су активности које су се односиле на разрешење насталог проблема исплате пензија остварених на подручју АП Косово и Метохија. Наиме, Република Србија је својевремено упутила Комитету министара Савета Европе 10.3.2013. године извештај о предузетим мерама у вези са разрешењем насталог проблема исплате пензија остварених на подручју АП Косово и Метохија, а поводом пресуде Европског суда за људска права у Стразбуру од 17.4.2012.године, у предмету Грудит против Србије. Уз наведени извештај достављен је и Акциони план, који је утврдила радна група образована Закључком Владе Републике Србије 05 Број: 181-8276/2012 од 28.11.2012. године, а који је потом усвојен од стране Владе Републике Србије Закључком 05 Број: 021-1131/2013-1 од 12.2.2013. године. Наведеним акционим планом утврђене су мере и активности које је потребно спровести, како би се обезбедило остваривање права на исплату пензије, корисницима пензија са подручја АП Косово и Метохија, односно како би се извршиле обавезе државе утврђене пресудом Европског суда за људска права. Уједно, акционим планом, утврђена је динамика спровођења активности, како би исте биле окончане у року који је остављен од стране Европског суда за људска права, односно до 24.9.2013. године. Сагласно одлуци Комитета министара усвојеној на 1.179 седници од 26.9.2013. године, Република Србија је наставила са активностима како би обезбедила исплату пензија и заосталих износа свима за које надлежни органи, односно Фонд, након спроведеног поступка утврди да и даље испуњавају првобитно утврђене услове за коришћење пензије, као и за исплату заосталих износа пензија.

Закључно са 2021. годином примљено је 13.422 захтева и донето је 13.324 одлука. При томе треба имати у виду велике потешкоће у реализацији ових активности, а која се односи на комуникацију са подносиоцима захтева, као што је проблем недостајуће документације, проблем непостојања поштанског саобраћаја на читавој територији АП Косово и Метохије, што је резултирало великим бројем враћених поштом, неурученим позивима и одлукама и њиховим поновним слањем.

Имајући у виду наведено, Служба Дирекције Фонда са седиштем у Приштини је успешно реализовала прве две фазе Акционог плана Владе Републике Србије, које се односе на омогућавање подношења захтева као и доношење адекватних решења по поднетим захтевима, док је остала трећа фаза која се односи на спровођење поступака по изјављеним жалбама, односно поднетим тужбама против решења Фонда.

У наведеном периоду на првостепене одлуке изјављено је 4.491 жалби од којих је 1.709 жалби уважено, док је на другостепене одлуке поднето је 1.867 тужби од којих је 1.549 тужби усвојено.

У 2021. години Служби Дирекције Фонда са седиштем у Приштини, у поступцима комплетирања података за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања, односно у поступцима комплетирања података о заради и стажу осигурања и достављања прикупљених и ажурираних података надлежним филијалама и службама филијала за решавање о правима из пензијског и инвалидског осигурања, је било достављено од стране других организационих јединица Фонда 4.527 захтева, што са пренетим нерешеним захтевима из 2020. године од 60 захтева, укупно чини 4.587 захтева за решавање. У 2021. години решено је 4.473 (97,5%) захтева, док је остало нерешених 54 (2,5%) захтева (у 2016. години решено је 5.663 захтева - 99,3%, у 2017. години решено је 5.791, односно 98,5%, у 2018. години решено је 6.364 захтева, односно 99,2%, у 2019. години решено је 6.157, односно 99,3%, у 2020. години решено је 4.579, односно 98,7%).

У 2021. години у организационим јединицама, односно канцеларијама Службе Дирекције Фонда са седиштем у Приштини, обављени су и послови прикупљања, контроле и уноса података у матичну евиденцију осигураника по свим прописаним пријавама података о обвезницима плаћања доприноса и осигураницима за све три категорије осигураника. Подаци о обављању ових послова интегрисани су у оквиру података исказаних у табели који се односе на део извештаја о пословима матичне евиденције.

Међународна активност Фонда у области пензијског и инвалидског осигурања, током 2021. године се одвијала кроз :

- учешће представника Фонда на преговорима надлежних органа Републике Србије и других држава, у складу са Програмом рада Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, поводом закључивања нових споразума о социјалном осигурању са Аустралијом, Азербејџаном и Тунисом;
- учешће представника Фонда на разговорима органа за везу Републике Србије, у складу са Програмом рада Завода за социјално осигурање, поводом израде двојезичних образаца за примену Споразума о социјалном осигурању Републике Србије и Републике Француске, израде двојезичних образаца за примену Уговора о социјалној сигурности између Владе Републике Србије и Владе Квебека, примене Споразума између Републике Србије и Руске Федерације о социјалној сигурности и обезбеђивања услова за електронску размену података са Републиком Аустријом и
- одржавање међународних саветодавних дана представника Фонда и носиоца аустријског осигурања са осигураницима и корисницима права у октобру 2021. године, у Републици Аустрији, ради пружања правне помоћи и савета у области пензијског и инвалидског осигурања.

Међународна сарадња Фонда са иностраним носиоцима осигурања у области пензијског и инвалидског осигурања се услед околности изазваних епидемијом заразне болести КОВИД-19, углавном одвијала путем видео конференција, осим одржаних међународних саветодавних дана представника Фонда и носиоца аустријског осигурања са осигураницима и корисницима права у октобру 2021. године у Републици Аустрији.

Вештачење радне способности у 2021. години обављало се у складу са Законом о пензијском и инвалидском осигурању, Правилником о образовању и начину рада органа вештачења.

У току 2019. године министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и министар здравља донели су Правилник о утврђивању професионалних болести, којим се утврђују професионалне болести, радна места, односно послови на којима се те болести појављују и услови под којима се сматрају професионалним болестима, на чијој изради су учествовали и лекари вештачи Сектора за медицинско вештачење Фонда.

Управни одбор Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, на седници одржаној 24. јула 2019. године донео је Правилник о образовању и начину рада органа вештачења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, који је ступио на снагу 23. августа 2019. године.

У току извештајног периода спровођене су активности у циљу постизања повећане ажурности и ефикасности у раду у свим поступцима вештачења, а у складу са Стратешким планом Фонда за период од 2021. до 2023. године, као и активности на подизању квалитета пружања услуга медицинског вештачења осигураницима и корисницима права Фонда, кроз даље спровођење децентрализације процеса вештачења, обезбеђивање високо стручног медицинског кадра кроз стручна *усавршавања* и *специјализације*, као и активности везане за даљи развој услуга информационо-комуникационих технологија у поступку медицинског вештачења.

Током 2021. године настаљена је активна сарадња са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у вези са поступком медицинског вештачења, у складу са применом Закона о социјалној заштити и Закона о правима бораца, војних инвалида и чланова њихових породица, као и сарадња са удружењима особа са инвалидитетом сагледавањем њихових потреба.

У првостепеном поступку остваривања права у току 2021. године поднето је 70.038 захтева за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања, по којима је било неопходно обавити вештачење. Из 2020. године пренет је 15.471 захтев, тако да је требало обавити вештачење по укупно 85.509 захтева.

У току 2021. године обављена су укупно 72.102 вештачења.

Оцена радне способности

Од 16.860 захтева за остваривање права на инвалидску пензију:

- за 8.575 захтева утврђено постојање потпуног губитка радне способности,
- за 8.285 захтева утврђено је да не постоји потпуни губитак радне способности.

У 2022. годину пренето је 3.846 захтева за вештачење.

Телесно оштећење

Од 8.733 обављених по захтевима за вештачење телесног оштећења:

- позитивна одлука је донета за 3.976 захтева,
- негативна одлука донета је за 4.757 захтева.

У 2022. годину пренета су 892 захтева за вештачење.

Помоћ и нега другог лица

Од 44.305 захтева за оцену постојања потребе за помоћи и негом другог лица:

- усвојено је 30.624 захтева,
- одбијен је 13.681 захтев.

У 2022. годину пренета су 8.522 захтева за вештачење.

Остала права из ПИО по основу инвалидности

У 2021. години примљено је 940 захтева за остваривање осталих права по основу инвалидности, а из 2020. године пренето је 146 захтева. Укупно за вештачење било је 1.086 захтева од чега је:

- позитивна одлука донета за 630 захтева,
- негативна одлука донета је за 317 захтева.

У 2022. години остало је да се обави вештачење за 139 захтева.

Подаци за извештај рада органа вештачења у првостепеном поступку остваривања права добијени су из програмских апликација које се користе за евиденцију података о захтевима у поступку вештачења. Подаци

су приказани према броју обављених вештачења, што значи да су урачуната вештачења по захтевима осигураника и корисника права, као и вештачења по службеној дужности.

Вештачење по међународним уговорима

У току 2021. године примљено је 1.327 захтева за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања по међународним уговорима, а из 2020. године пренето је 45 захтева. Укупно је било потребно обавити вештачење за 1.372 захтева.

У току 2021. године обављено је вештачење за 1.341 захтев, од чега је:

- за 356 захтева донета одлука о постојању потпуног губитка радне способности,
- за 331 захтев донета одлука о непостојању потпуног губитка радне способности,
- за 411 захтева донета позитивна одлука по основу осталих права из пензијског и инвалидског осигурања,
- за 243 захтева донета негативна одлука по основу осталих права из пензијског и инвалидског осигурања.

У 2022. годину пренет је 31 захтев.

Вештачење у другостепеном поступку

У другостепеном поступку остваривања права у току 2021. године примљено је 5.705 жалби на Налаз, мишљење и оцену првостепеног органа вештачења.

Из 2020. године пренето је 157 жалби, што је за вештачење у току 2021. године укупно износило 5.862 жалбе.

У току 2021. године решене су 5.602 жалбе.

На одлуку по захтевима за остваривање права на инвалидску пензију број жалби за вештачење у 2021. години износио је 2.459, од чега је у току 2021. године вештачење обављено за 2.394 жалбе, а за решавање у 2022. години остало је 65 жалби.

На одлуку првостепеног органа вештачења за остваривање права на новчану накнаду за телесно оштећење укупан број жалби за вештачење у току 2021. године износио је 804, од чега је вештачење обављено по 775 жалби. Број жалби код којих вештачење није обављено до краја 2022. године износи 29.

На одлуку првостепеног органа вештачења за остваривање права на новчану накнаду за помоћ и негу другог лица укупан број жалби за вештачење у току 2021. године износио је 2.535, од чега је вештачење обављено за 2.371 жалбу, а за решавање у 2022. години остале су 164 жалбе.

На одлуку првостепеног органа вештачења за остваривање осталих права из ПИО по основу инвалидности број жалби за вештачење у току 2021. године износио је 64, од чега је у току 2021. године вештачење обављено за 62 жалбе, а за решавање у 2022. години остале су две жалбе.

Подаци о броју усвојених и одбијених жалби добијени су из Сектора за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања и програмске апликације ДМС.

Контрола вештачења

У току 2021. године у Одељењу за контролу вештачења обављене су 43.663 контроле налаза, мишљења и оцена датих у првостепеном и другостепеном поступку остваривања права.

У првостепеном поступку остваривања права извршене су 42.743 контроле налаза, мишљења и оцена, од тог броја:

- у поступку остваривања права из пензијског и инвалидског осигурања 33.001 контрола,
- у поступку остваривања права применом међународних уговора обављене су 783 контроле и
- у поступку остваривања права применом других прописа 8.959 контрола.

У другостепеном поступку остваривања права обављено је 920 контрола налаза, мишљења и оцена.

У току извештајног периода укупно је дато 3.048 примедби на налаз, мишљење и оцену органа вештачења, и то првостепеном органу вештачења 2.928 примедби, док је другостепеном органу вештачења дато 120 примедби.

Вештачење у првостепеном поступку за потребе центара за социјални рад

У току 2021. године у првостепеном поступку остваривања права преко центара за социјални рад примљено је 16.546 захтева, а из 2020. године пренето је 14.436, што значи да је укупно било 30. 982 захтева за вештачење у првостепеном поступку за потребе центара за социјални рад.

У току 2021. године обављено је вештачење за 16.128 захтева, од чега је позитивна одлука донета за 10.965 захтева, а негативна одлука донета је за 5.163 захтева.

У 2022. годину пренето је 14.854 захтева.

Вештачење у другостепеном поступку за потребе центара за социјални рад

У току 2021. године примљена је 721 жалба на одлуку првостепеног органа вештачења. Из 2020. године пренето је 147 жалби, што значи да је укупно било 868 жалби за вештачење у другостепеном поступку за потребе центара за социјални рад.

У току 2021 године решено је 699 жалби.

На крају 2022. године остало је нерешено 169 жалби.

Вештачење по Закону о запошљавању особа са инвалидитетом

У току 2021. године обављено је 3.909 вештачења у првостепеном и 1.810 вештачења у другостепеном поступку остваривања права у складу са Законом о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом који се реализује у сарадњи са Националном службом за запошљавање.

Вештачење по Закону о финансијској подршци породицама са децом

У току 2021. године обављена су 14.224 вештачења у првостепеном и 2.817 вештачења у другостепеном поступку остваривања права.

Функционална дијагностика

Одељење за функционалну дијагностику Фонда опремљено најсавременијом дијагностичком опремом, у оквиру које се обављају додатни специјалистички прегледи и допунска испитивања осигураника и корисника права Фонда, у циљу утврђивања њиховог здравственог стања и стања функционалне способности појединих органа и система органа, ради доношења објективније одлуке органа вештачења, у случајевима када се налаз лекара вештака не слаже са налазом лекара специјалисте из приложене медицинске документације.

Финансијски сектор је пратио све промене које су се десиле у основној делатности Фонда, обједињавао податке и на такав начин пружао неопходне и квалитетне информације о свим пословним процесима. Обрадом финансијских података и правилним анализама омогућено је економично и наменско трошење средстава. Вршена је редовна исплата пензија и накнада за све кориснике, укључујући и послове исплате пензија војним пензионерима, који се у РФ ПИО обављају од јануара 2012. године.

Активности у Сектору за финансијске послове у 2021. години биле су усмерене на израду Финансијског плана за 2022. годину по програмској структури, праћење извршења Финансијског плана за 2021. годину, израду анализа и извештаја за интерне и екстерне кориснике и праћење показатеља од значаја за област пензијског и инвалидског осигурања, као и на праћење извршења расхода и сачињавање обрачуна у

складу са прописима, тачну и благовремену евиденцију свих пословних промена у пословним књигама, сачињавање завршног рачуна и исплату остварених права из пензијског и инвалидског осигурања у складу са прописима.

У оквиру исплате пензија и новчаних накнада из пензијског и инвалидског осигурања корисницима права обављени су следећи послови: извршена је исплата 12 пензија и новчаних накнада за 1.675.554 (просечан број) корисника права из пензијског и инвалидског осигурања на територији Републике Србије. Од тога 1.416.514 су корисници из осигурања запослених, 102.359 самосталних делатности и 156.681 пољопривредника; извршена је исплата новчане накнаде за помоћ и негу другог лица за 76.778 корисника и то за 63.481 корисника из осигурања запослених, 3.514 самосталних делатности и 9.783 пољопривредника; извршена је исплата новчане накнаде за телесно оштећење за 49.452 корисника и то за 47.253 корисника из осигурања запослених 1.234 самосталних делатности и 965 пољопривредника; извршена је исплата привремене накнаде по основу II и III категорије инвалидности преведене у инвалидску пензију за 8.488 корисника и то за 8.466 корисника из осигурања запослених и 22 корисника из осигурања самосталних делатности; извршена је исплата новчане накнаде за погребне трошкове за 108.785 умрлих корисника и то за 88.509 корисника из осигурања запослених, 5.076 самосталних делатности и 15.200 пољопривредника; извршена је и исплата пензија и новчаних накнада корисницима права са пребивалиштем ван територије Републике Србије и то исплата 12 пензија и новчаних накнада за 51.375 (просечан број) корисника права из пензијског и инвалидског осигурања. Од тога 49.479 су корисници права који живе у бившим републикама СФРЈ, за које се обрада и исплата вршила једном месечно, за осталих 1.896 корисника права који живе у другим државама (27 држава), обрада и исплата пензија и новчаних накнада вршила се тромесечно; Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање извршио је исплату погребних трошкова лицима са пребивалиштем ван територије Републике Србије за 696 умрлих корисника права. Фонд је у 2021. години вршио је исплату пензија за 122 корисника пољске пензије, који живе на територији Републике Србије, по налогу пољског носиоца осигурања. Пољски носилац осигурања је за 2021. годину вршио исплату пензија српским пензионерима са пребивалиште у Пољској, по налогу Фонда, за 67 корисника права.

Стратешким планом рада интерне ревизије Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање 07 бр. 131-10692/19 од 25.12.2019. године, дефинисани су правци деловања Сектора за интерну ревизију у периоду од 2020. до 2022. године.

Годишњим планом рада **Сектора за интерну ревизију** у Фонду за 2021. годину 07 бр. 031-9779/20 од 28.12.2020. године и његовом изменом 01 број 181-5782/21 од 21.7.2021. године (у даљем тексту: План рада) у оквиру редовног ангажовања ревизора планирано је обављање 22 ревизије за 10 подручја ревизорског ангажовања.

У 2021. години ревизијом су обухваћена сва подручја ревизорског ангажовања, односно планиране ревизије, при чему је дато укупно 80 препорука за унапређење функционисања система финансијског управљања и контрола (39 препорука у извештајима Одељења за интерну ревизију финансијско рачуноводствених послова и 41 препорука у извештајима Одељења за интерну ревизију исплате пензија и новчаних накнада). Све обављене ревизије имале су за циљ пружање уверавања и давање стручног мишљења и препорука у вези са функцијом интерне ревизије утврђене Законом о буџетском систему и усвојеним подзаконским актима за његово спровођење и међународним стандардима интерне ревизије, односно потпуне пословне информације о адекватности и ефектности система интерних контрола и управљања ризицима потребних за благовремено доношење управљачких и оперативних одлука.

Везано за оцену функционисања система финансијско рачуноводствених послова планирано је и обављено 11 појединачних ревизија за пет подручја ревизијског ангажовања и то:

- Задужење и уплата доприноса за ПИО осигураника који сами уплаћују допринос - 3 ревизије/у Дирекцији Фонда и Филијали Ниш, Дирекцији Покрајинског фонда и Филијали Суботица и Филијали Смедерево;

- Евидентирање потраживања и примања по основу откупа станова на рате корисника права из ПИО - 2 ревизије/ у Дирекцији Фонда и Филијали Бор и у Филијали Зајечар;
- Коришћење средстава за друштвени стандард корисника пензије - 2 ревизије/у Дирекцији Фонда и Филијали Краљево;
- Утврђивање и евидентирање повраћаја доприноса за ПИО - 3 ревизије/у Дирекцији Фонда и Филијали Пожаревац, Покрајинском Фонду и Филијали Кикинда и у Филијали Ужице;
- Кадровска евиденција запослених - 1 ревизија у Дирекцији Фонда.

За отклањање утврђених слабости и неправилности у раду констатованих у извештајима, односно за побољшање функционисања овог система дато је укупно 39 препорука и то за:

- унапређење постојећих механизма контроле кроз доследну примену усвојених процедура, интензивирање обављања појединих активности предвиђених процедуром који ће обезбедити адекватност и ефективност система интерних контрола (23 препоруке);
- потпуност података, комплетирање документације, ажурирање евиденција и др. (16 препорука).

Све препоруке су прихваћене од стране субјеката ревизије. Руководиоци организационих јединица Фонда су кроз попуњене планове активности дефинисали рокове за извршење препорука, одредили носиоце активности и у прихваћеном року известили о извршењу 32 препоруке, а за седам препорука рок за извршење или извештавање није доспео.

Везано за оцену функционисања система исплате пензија и новчаних накнада планирано је и обављено 11 појединачних ревизија за пет подручја ревизијског ангажовања и то:

- Исплата накнаде погребних трошкова - 2 ревизије/у Дирекцији Фонда и Филијали Чачак, Дирекцији Покрајинског фонда и Филијали Кикинда;
- Исплата породичних пензија деце на школовању - 3 ревизије/у филијалама Лесковац, Смедерево и Зрењанин;
- Исплата најнижих пензија и обезбеђивање средстава за покриће разлике из буџета - 2 ревизије/у Дирекцији Фонда и Филијали Ваљево, Дирекцији Покрајинског фонда и Филијали Сремска Митровица;
- Готовинска исплата пензија и новчаних накнада корисницима са пребивалиштем на територији Републике Србије, доставом на кућну адресу или у пословној јединици даваоца услуге - 2 ревизије/у Дирекцији Фонда и Филијали Краљево, Покрајинском фонду и Филијали Вршац;
- Спровођење обустава на пензијама - 2 ревизије/у Дирекцији Фонда и Филијали Зајечар, Покрајинском фонду и Филијали Панчево.

За отклањање утврђених слабости и неправилности у раду констатованих у извештајима и унапређење ревидираних подручја дата је укупно 41 препорука и то за:

- унапређење постојећих механизма контроле кроз доследну примену регулативе, усвојених процедура, и интензивирање обављања појединих активности предвиђених процедуром, који ће обезбедити адекватност и ефективност система интерних контрола (24 препоруке);
- унапређење одређених програмских решења, потпуност код идентификовања ризика у пословном процесу; потпуност података; комплетирање документације, ажурирање евиденција и др. (17 препорука).

Све препоруке су прихваћене од стране субјеката ревизије. Руководиоци организационих јединица Фонда или стручних служби су кроз попуњене планове активности дефинисали рокове за извршење препорука,

одредили носиоце активности и у прихваћеном року известили о извршењу 33 препоруке, док за осам препорука рок за извршење/извештавање није доспео.

Правни и општи послови Фонда у 2021. години одвијали су се у складу са Програмом рада Фонда за 2021. годину. Ови послови реализовани су кроз управљање људским ресурсима у Фонду, континуирано праћење примене закона, подзаконских аката и општих аката Фонда, усаглашавање општих аката Фонда са изменама и допунама прописа, унапређење канцеларијског пословања у свим организационим јединицама Фонда и обављање неопходних административно-техничких и манипулативних послова.

У оквиру нормативне делатности у континуитету је праћена примена закона, подзаконских аката и општих аката Фонда. Припремљени су предлози општих аката Фонда за спровођење система обавезног пензијског и инвалидског осигурања и општих аката којима се уређују права и обавезе запослених у Фонду.

Послови људских ресурса обављани су благовремено, у складу са прописима, упутствима и овлашћењима и то:

- Спровођење закона и подзаконских аката који регулишу материју радних односа;
- Усклађивање постојећег Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији послова;
- Израда „Система мера за унапређење функције људских ресурса у РФ ПИО“ у сарадњи са Центром за примењену психологију.

Сектор је обављао и послове заступања пред свим судовима у парничном поступку у споровима из пензијског и инвалидског осигурања, накнаде штете, стварноправних и облигационоправних односа, радноправних и привредних спорова, као и спорова у прекршајним и кривичним поступцима.

Укупан број судских предмета, на нивоу Фонда, на дан 31.12.2021. године је 47.720 и то:

- Укупан број предмета из области ПИО је 46.974, позитивно је решено 3.990, негативно 691, у току су 42.293 предмета.

У области радно-правних, стамбених и кривичних поступака стање је следеће:

- Укупно 93 радна спора, пет позитивно, 18 је решено негативно, у току је 70 предмета;
- Укупно 167 стамбених спорова, од чега је позитивно решено седам, а у току је 160 предмета;
- Укупно 88 кривичних предмета, позитивно су решена три, а 85 је у току;
- Укупно предмета стечај – ванпарница, 398, позитивно је решено 19 и 379 је у току.

Током 2021. године активности запослених **на пословима информационах технологија** биле су усмерене на обезбеђење информатичке подршке пословима који су основна делатност Фонда, оптимизацију процеса рада у Сектору, унапређење сигурности и безбедности информационо-комуникационог система Фонда, као и правовремено извршавање захтева у надлежности информационах технологија, реализацију Стратешког и Акционог плана, правовремено извршавање редовних послова, кроз обезбеђење информатичке подршке првенствено за послове који су основна делатност Фонда.

Током 2021. године **Сектор за односе с јавношћу** је своје активности ускладио са потребама Фонда у целини, како би се кроз координисане акције допринело очувању угледа Фонда у јавности и у одређеној мери утицало на раст поверења грађана у институцију. Квалитативно и квантитативно обим посла је био изнад планираних оквира, а на креирање јавног мњења утицали су нови видови комуникације с јавношћу за циљну групу која се информише преко друштвених мрежа и позитивни резултати у раду Фонда по захтевима за остваривање права. Политика комуникације с медијима била је углавном проактивна, што је стратешко опредељење Фонда.

Контакт центар који је у пуном капацитету почео да ради са грађанима почетком 2015. године омогућава грађанима на једном месту све видове комуникације - писана, телефонска, факсом, имејлом, Веб и СМС комуникација. Корисници и осигураници могу да бирају начин комуникације с Фондом. Контакт центар не пружа правну помоћ, већ информације. Постојањем Контакт центра с једног места се грађанима пружа јединствена, целовита, сигурно тачна информација, која је при том додатно контролисана.

Из основне делатности Сектора, посебне активности биле су усмерене на пружање ваљаних одговора и правних савета грађанима преко медија, електронски, писаном комуникацијом, телефоном, преко листа "Глас осигураника" и сл., како би се на разумљив и популаран начин пружила информација.

Комуникација с медијима и грађанима, као приоритетни циљеви Сектора, реализована је на интензивном дневном нивоу. Дневни контакти са свим медијима и каналисање информација које из Фонда иду у јавност спровођени су у континуитету. Директна комуникација са већином редакција постоји или са новинаром који прати област пензијског и инвалидског осигурања или са уредницима.

На сајту је постављен нови Портал е-Шалтер, за електронски пријем захтева, што подразумева структурисане обрасце захтева, који се попуњавају онлајн и прослеђују надлежној филијали. Порталом је отворена могућност пријема захтева за сва права из ПИО, као и захтева за издавање потврда и уверења, због чега је деактивиран електронски сервис е-Потврде, као сувишан и превазиђен. Од 2020. године, Фонд је активан и на социјалним мрежама, чиме је обезбеђено информисање осигураника млађе и средње доби, који се приоритетно информишу преко социјалних мрежа.

Из прегледа објава по месецима види се да је укупно било 2.496 објава, од тога 25,52 одсто изразито позитивних, 8,69 одсто негативних и 65,79 одсто неутралних.

Током године одржано је 25 седница Управног одбора, на којима је разматрано 75 тачка дневног реда. Управни одбор ја разматрао и усвојио 55 одлука, пет правилника, три информација и седам извештаја. Управни одбор је усвојио Програм рада за 2021. годину; План јавних набавки за 2021. годину; Извештај о редовном попису имовине и обавезе Фонда за 2020. годину; Завршни рачун Фонда за 2020. годину; Извештај о извршењу Финансијског плана Фонда за 2020. годину; Извештај о раду Фонда за 2020. годину; Извештај о финансијском пословању Фонда за 2020. годину; Одлуку о изменама и допунама Финансијског плана Фонда за 2021. годину; Финансијски план Фонда за 2022. годину. Сектор је припремио и организовао све седнице, припремио и доставио све одлуке Управног одбора, ради њиховог спровођења и извршавања. Са свих седница су урађени записници и стенографске белешке.

Сектор за имовинске послове, пројекте и набавке је преузео постојеће евиденције о имовини Фонда и наставио активности на прикупљању свих релевантних података – власничких, облигационих, финансијских, фискалних и других, о непокретној имовини Фонда. Активности Сектора биле су усмерене на рационално управљање имовином Фонда, односно пословима на уређењу власничких односа, планирање, реализација и контрола инвестиционих пројеката, наменско и транспарентно спровођење годишњег Плана јавних набавки према потребама и планираним пројекцијама итд.

У Јединственој евиденцији непокретности имовине Фонда у којој се налазе подаци о пословним просторима, становима, гаражама, геронтолошким центрима, клубовима пензионера, РХ центрима, одмаралишту и хотелу, континуирано се ради на ажурирању базе података.

Поред наведених активности, радило се на сачињавању уговора којима се располагало имовином; континуираном праћењу законских и подзаконских норми које се односе на питања управљања и располагања непокретностима; иницирању разних решења из надлежности Сектора и Фонда.

Послови везани за набавке обављани су у складу са прописима, датим упутствима и овлашћењима, а према Плану јавних набавки Фонда за 2021. годину, уз уважавање потреба и планираних пројекција, чиме се обезбедило несметано функционисање и рад Фонда.

XIII Приходи и расходи Фонда /подаци за 2022. годину/

Приход Фонда чине средства обезбеђена наплатом доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, средства која се у складу са Законом обезбеђују у буџету, од имовине којом располаже Фонд, од финансијских улагања и камата остварених издавањем, односно прометом хартија од вредности, средства остварена субвенцијом и донацијама, продајом друштвеног капитала и друштвених предузећа, као и

дивиденде на акције по основу ранијих улагања средстава за пензијско и инвалидско осигурање у складу са Законом.

Средства Фонда обезбеђују се од доприноса на зараде, накнаде зарада, основице осигурања, уговорене накнаде и друге накнаде.

Средства за пензијско и инвалидско осигурање користе се за исплату пензија (старосне, инвалидске и породичне), новчаних накнада које припадају затеченим корисницима права по основу преостале радне способности, новчаних накнада за случај телесног оштећења, новчаних накнада за помоћ и негу, накнаде погребних трошкова и друго.

Пензија се почев од пензије за месец јануар текуће године усклађује у проценту који представља збир половине процента промене потрошачких цена и половине процента промене просечне зараде без пореза и доприноса. Усклађивање пензије врши се на основу података органа надлежног за послове статистике о промени просечне зараде без пореза и доприноса запослених на територији Републике Србије и промени потрошачких цена за период од 12 месеци рачунајући уназад почев од месеца јуна претходне календарске године, у односу на период од 12 месеци који претходи наведеном периоду.

Приходи и расходи Фонда дефинисани су Законом о пензијском и инвалидском осигурању. За обавезе Фонда у вези са остваривањем права по основу обавезног пензијског и инвалидског осигурања гарант је Република Србија. Финансијски план Фонда, на предлог Управног одбора, усваја Народна скупштина у оквиру буџета.

Државна ревизорска институција обавила је ревизију Завршног рачуна Фонда за 2020. годину и правилности пословања и констатовала да је Завршни рачун Фонда припремљен по свим материјално значајним питањима у складу са оквиром за финансијско извештавање у Републици Србији.

[Финансијски план РФ ПИО за 2022. годину, пдф](#)

[Финансијски извештај РФ ПИО за 2021. годину, пдф](#)

[Финансијски план РФ ПИО за 2021. годину, пдф](#)

[Финансијски извештај РФ ПИО за 2020. годину, пдф](#)

[Финансијски план РФ ПИО за 2020. годину, пдф](#)

[Финансијски извештај РФ ПИО за 2019. годину, пдф](#)

[Финансијски план РФ ПИО за 2019. годину, пдф](#)

[Финансијски извештај РФ ПИО за 2018. годину, пдф](#)

[Финансијски план РФ ПИО за 2018. годину, пдф](#)

[Финансијски извештај РФ ПИО за 2017. годину, пдф](#)

[Финансијски план РФ ПИО за 2017. годину, пдф](#)

[Финансијски извештај РФ ПИО за 2016. годину, пдф](#)

[Финансијски план РФ ПИО за 2016. годину, пдф](#)

[Финансијски извештај за 2015. годину, пдф](#)

[Финансијски план РФ ПИО за 2015. годину, пдф](#)

[Финансијски извештај РФПИО за 2014. годину, пдф](#)

[Финансијски план РФ ПИО за 2014. годину, пдф](#)

[Финансијски извештај РФПИО за 2013. годину, пдф](#)

[Финансијски план РФ ПИО за 2013. годину, пдф](#)

[Финансијски извештај РФПИО за 2012. годину, пдф](#)

[Финансијски план РФ ПИО за 2012. годину, пдф](#)

[Финансијски извештај РФПИО за 2011. годину, пдф](#)

[Финансијски план РФ ПИО за 2011. годину, пдф](#)

XIV Јавне набавке

Јавне набавке у Фонду спроводе се по Закону о јавним набавкама, а сходно плану јавних набавки који усваја Управни одбор за сваку годину.

[План јавних набавки РФ ПИО за 2022. годину, пдф](#)

[План јавних набавки РФ ПИО за 2021. годину, пдф](#)
[План јавних набавки РФ ПИО за 2020. годину, пдф](#)
[План јавних набавки РФ ПИО за 2019. годину, пдф](#)
[План јавних набавки РФ ПИО за 2018. годину, пдф](#)
[План јавних набавки РФ ПИО за 2017. годину, пдф](#)
[План јавних набавки РФ ПИО за 2016. годину, пдф](#)
[План јавних набавки РФ ПИО за 2015. годину, пдф](#)
[План јавних набавки РФ ПИО за 2014. годину, пдф](#)
[План јавних набавки РФ ПИО за 2013. годину, пдф](#)
[План јавних набавки РФ ПИО за 2012. годину, пдф](#)
[План јавних набавки РФ ПИО за 2011. годину, пдф](#)

XV Подаци о државној помоћи /подаци за 2022. годину/

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање не додељује другим лицима средства која би се подвела под категорију „државне помоћи“, по било ком основу посматрано.

XVI Подаци о исплаћеним платама, зарадама и другим примањима

Плате запослених у Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање на дан 30. септембар 2022. године:

Редни број	Радно место	Нето плата без минулог рада	Стартни коефицијент	Цена рада
1	Директор Фонда	193.342,04	41.41	4.668,97
2	Директор сектора у дирекцији	150.309,40	33.94	4.428,68
3	Начелник у филијали	85.199,94	27.71	3.074,70
4	Службеник за утврђивање права из ПИО у првом степену у филијали	64.322,72	20.92	3.074,70
5	Сарадник за матичну евиденцију у првом степену	54.852,65	17.84	3.074,70
6	Референт за припрему исплате права	43.138,04	14.03	3.074,70

- Преглед података о броју запослених и ангажованих лица и исплаћеним бруто платама, додацима и накнадама у Фонду

Према Закону о буџету нето накнаде члановима Управног одбора Фонда нису повећаване за 2014. 2015. и 2016. годину и замрзнуте су на нивоу нето зараде у октобру 2013. године, увећане за пројектовану инфлацију за 2014, а додатно су смањене од 1. новембра 2014. године за 10 одсто, по Закону о привременом уређивању основице за обрачун и исплату плата односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава.

Накнаде за чланство у Управном одбору Фонда уређене су у складу са препорукама из Закључка Владе Републике Србије 05 Број: 121-1654/2017 од 3. марта 2017. године, којим су одређени критеријуми и мерила за утврђивање висине накнаде за рад председника и чланова управног одбора јавних агенција и других облика организовања чији је оснивач Република Србија.

Члановима Управног одбора Фонда одређује се износ нето накнаде за рад у висини просечне зараде по запосленим, без пореза и доприноса, која је исплаћена у Републици Србији у септембру месецу у години која претходи години за коју се одређује висина накнаде.

Председнику Управног одбора Фонда, накнада се увећава за 20%.

Позиција	Износ месечне накнаде (нето)
Председник Управног одбора	78,261,60
Заменик председника Управног одбора	65.218,00
Члан управног одбора	65.218,00

XVII Средства за рад

[Попис нефинансијске имовине са стањем на дан 31. 12. 2021. године, пдф](#)

[Попис нефинансијске имовине са стањем на дан 31. 12. 2020. године, пдф](#)

[Попис нефинансијске имовине са стањем на дан 31. 12. 2019. године, пдф](#)

[Попис нефинансијске имовине са стањем на дан 31. 12. 2018. године, пдф](#)

[Попис нефинансијске имовине са стањем на дан 31. 12. 2017. године, пдф](#)

[Попис нефинансијске имовине са стањем на дан 31. 12. 2016. године, пдф](#)

[Попис нефинансијске имовине са стањем на дан 31. 12. 2015. године, пдф](#)

[Попис нефинансијске имовине са стањем на дан 31. 12. 2014. године, пдф](#)

[Попис нефинансијске имовине са стањем на дан 31. 12. 2013. године, пдф](#)

[Попис нефинансијске имовине са стањем на дан 31. 12. 2012. године, пдф](#)

[Попис нефинансијске имовине са стањем на дан 31. 12. 2011. године, пдф](#)

[Попис нефинансијске имовине са стањем на дан 31. 12. 2010. године, пдф](#)

[Попис нефинансијске имовине са стањем на дан 31. 12. 2009. године, пдф](#)

XVIII Чување носача информација

Према одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јавност има право на приступ информацијама од јавног значаја којима Фонд располаже.

Носачи информација у Фонду су:

- база матичне евиденције (за осигуранике и кориснике права из пензијског и инвалидског осигурања)
- архива (са предметима осигураника и корисника)
- кадровске евиденције о запосленима
- одлуке и записници са седница Управног одбора
- интерна акта Фонда
- расписи и упутства о раду
- извештаји о раду и програми рада
- електронске презентације Фонда

Информације и подаци у Фонду за које постоји ограничење у приступу:

- лични и статусни подаци о осигураницима и корисницима права
- подаци чијим објављивањем би била угрожена безбедност земље
- документа која су под ознаком "пословна тајна", "службена тајна", "државна тајна" и сл. и која су доступна само одређеном броју људи.

XIX Врсте информација у поседу

Информације којима Фонд располаже су: матични подаци о осигураницима и корисницима пензија, решења, налази, оцене и мишљења лекара вештака, одлуке, записници са седница органа управљања Фондом, интерна акта, расписи, представке и притужбе, електронска пошта, понуде на јавним набавкама, финансијска документација, службене белешке...

XX Информације којима Фонд омогућава приступ

- База матичне евиденције – на лични захтев, на захтев суда или уз пуномоћје
- Архива - на лични захтев, на захтев суда или уз пуномоћје
- Кадровске евиденције о запосленима – на лични захтев
- Одлуке и записници са седница Управног одбора – доступно по одобрењу органа управљања
- Интерна акта Фонда – доступно по захтеву
- Расписи и упутства о раду – доступно по захтеву
- Извештаји о раду и програми рада – доступно на сајту или у архиви
- Електронске презентације Фонда – екстерна свима доступна, интерна доступна запосленима
- "Глас осигураника" – гласило Фонда доступно на сајту и у штампаном облику у архиви Фонда.

XXI Информације о подношењу захтева за приступ информацијама

Тражиоци информација по Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја обраћају се Фонду у писаној форми, на адресу:

**Сектор за односе с јавношћу
Др Александра Костића 9
11000 Београд**

- [АРХИВА 2011.](#)
- [АРХИВА 2012.](#)

- [АРХИВА 2013.](#)
- [АРХИВА 2014.](#)
- [АРХИВА 2015.](#)
- [АРХИВА 2016.](#)
- [АРХИВА 2017.](#)
- [АРХИВА 2018.](#)
- [АРХИВА 2019.](#)
- [АРХИВА 2020.](#)
- [АРХИВА 2021.](#)